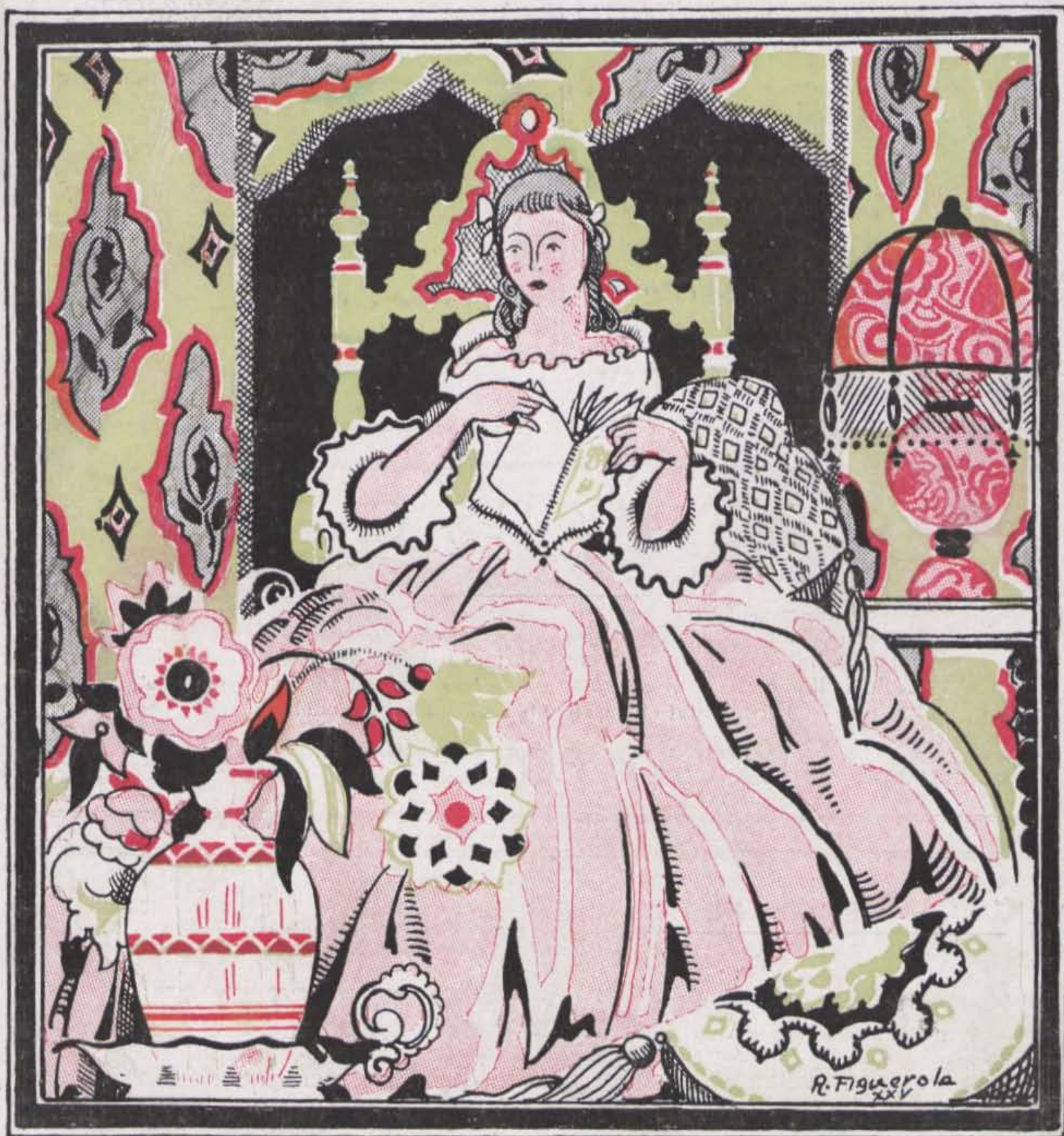

JOVENTUT CATALANA

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Catalans!!!

Una

Història de Catalunya

ben editada i a l'abast de tothom era el que mancava. La HISTÒRIA DE CATALUNYA de Bori i Fontestà, primera edició catalana pel llorejat poeta En J. Ayné Rabell, amb més de 100 gravats i 35 làmines en color, és l'única en què els fets històrics més cabdals són cantats en poesies dels millors poetes renai-xentistes tals com Balaguer, Guimerà, Jacinte Verdaguer, Frederic Soler, Ubach i Vinyeta, Milà i Fontanals, Costa i Llobera, etc., etc., constituint això un preciós

Volum literari dintre de la història

L'obra constarà d'uns 30 quaderns de 16 planes de text amb una làmina en color cada un. Preu del quadern, 50 cèntims.

Catalans: Subscriviu-vos-hi i dirigiu vostra adreça a

Editorial Argent

Aribau, 31, entl., 1.ª - Barcelona

NOTES: Els subscriptors de fora Barcelona deuran trametre per gir postal Ptes. 3 import de 6 quaderns. (Pagament a la bes-treta.)

*Preguem als volguts lectors
que en adreçar-se als nostres
anunciants esmentin*

AQUESTA REVISTA

HOTEL RESTAURANT CATALUNYA

TERRASSA

Casa especial per a senyors viatjants - Coberts econòmics per als mateixos
Estada 8 pessetes el dia - Grans reformes per a la comoditat del públic
És l'únic lloc on se serveix amb tot confort - Cuina francesa i espanyola
Especialitat en casaments i lonxs a preus reduïts

LES COMANDES A **ESTEVE POLLS** GABATXONS, 12 Telèfon 6035 **Terrassa**

V. COMA SOLEY

LA NOIA LLIURE

Novel·la de costums que en diuen aristocràtiques

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

JOVENTUT CATALANA

ADMET PREFERENTMENT
COL·LABORACIÓ NOVENÇANA
DE CATALUNYA

Redacció i Administració:
FONTANELLA, 10. 2^a. 2^a
BARCELONA

Abonament: 1'50 pessetes cada mes arreu de Catalunya

PARAULES ESTIMULANTS

Copiem de *La Publicitat* del dia 10 de Novembre de 1925:

Els bons exemples

Quan, fa poques setmanes, exposàvem des d'aquest lloc el cas deplorable de certs "periòdics de joventut", no teníem cap propòsit de mortificació personal. No coneixem ni sabem qui són els qui fan o feien el periòdic que alludíem. En realitat, el cas particular d'aquest periòdic ens servia per a plantejar el cas general de les orientacions equivocades que es manifesten a casa nostra en matèria de publicacions per a nois i per a joves. Si fèrem allusió a un periòdic determinat, tot evitant d'anomenar-lo, és perquè la fulla criticada era de les més infelices en aquest ram, i sobretot perquè la seva aparició venia a ésser la gota que fa sobrecreixir el vas. Per damunt de tot cas particular, el nostre veritable propòsit era de contribuir al millorament de les publicacions d'aquest gènere. Des del nostre punt de mira, ens hem de declarar relativament satisfets. Tenim la convicció que la nostra ofensiva ha produït els seus efectes. No volem dir que s'hagi resolt el problema; però ens sembla que ha entrat en vies de solució.

Ara mateix podem comprovar els bons exemples que en matèria periodística han donat dues publicacions catalanes, de Barcelona la una, de fora de Barcelona l'altra. No volguérem anomenar el periòdic blasmat; però volem anomenar els periòdics lloats: són JOVENTUT CATALANA, de Barcelona, i Pla i Muntanya, de Balaguer. A part del problema de les publicacions per a nois i joves, tenim el problema de la Premsa comarcal. Els darrers números dels periòdics que acabem d'anomenar, representen un esforç considerable per a prendre la bona direcció. Els elements que redacten JOVENTUT CATALANA, en lloc d'esplaiar-se en lamentacions per les crítiques que d'una manera directa o indirecta els hagin pogut afectar, s'han decidit a refer llur periòdic. I el primer número de la nova etapa significa un pas notable cap al perfeccionament, tant en l'aspecte de la presentació com en el del

contingut. Hi queden encara algunes coses a corregir, però cal confiar que seran gradualment corregides. Probablement es tracta d'un procés de transició.

Temps ha que es parla també del problema de la Premsa comarcal. A despit del progrés que d'algun temps ençà es nota en els periòdics de fora de Barcelona, hi ha encara pendent un dels caires més importants del problema, ço és a saber, el del caràcter que aquesta Premsa ha de tenir. Un periòdic de fora de Barcelona—ja ho hem dit altres vegades—no ha d'ésser un periòdic de Barcelona en petit, ans bé un periòdic diferent, tant pel seu tipus com pel seu contingut. I bé: a més d'altres exemples que podríem citar, el número extraordinari que Pla i Muntanya ha dedicat a la festa major de Balaguer, té una valua modèlica que li dona un mèrit accentuat. Els amics de la revista balaguerina han sabut fugir dels vulgars números de festa major, i han editat un número que ve a ésser un aplec de valuoses monografies i de notes sobre la comtal ciutat de Balaguer.

Aquests dos bons exemples, entre altres, tenen més eficàcia que les disquisicions teòriques i que les polèmiques enceses. En oposició a la tossuderia o a la indiferència dels editors i redactors de determinades publicacions catalanes, tan deficientes avui com cinc o deu anys enrera, veiem el noble esforç dels qui, davant les censures que sovint són adreçades a la inèpcia o a la negligència d'editors i escriptors, senten, no pas un ressentiment mesquí ni un vulgar esperit de revenja, ans bé una voluntat d'esmena.

No voldríem que desaparegués cap de les actuals publicacions catalanes. Però aquelles que són massa deficientes, i per tant nociues en major o menor grau, haurien d'esforçar-se en el sentit del millorament. I aquells qui, per estalviar-se l'esforç, alleguen llur èxit material i llur guany pecuniari, són els que mereixen més les censures. Els periòdics dolents que fan més mal no són aquells que fracassen davant del públic, sinó al contrari, aquells que, per llur èxit immergeixen, aconseguint-ne una major durada i el major expansionisme.

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINGI
— BARCELONA —

SÍL·LABA VÈRTEBRA

JOVENTUT CATALANA es complau en anunciar que des d'aquestes mateixes pàgines publicarà els cinc articles que manquen per a acabar el Sistema d'aquesta formidable jove intel·ligència que és l'A. Esclazans. Creiem que el nostre jovent ens ho agrairà. Es troben els articles precedents a La Revista. Només de fer-nos creditors que aquesta ploma ardent ens afavoreixi amb la seva col·laboració entusiasta ja és una prova del bon efecte que han causat arreu les reformes que havem començat i que continuarem

Segon grau del tercer estadi del Sistema Liric: la síl·laba.

En la poètica rítmica, dir síl·laba equival a dir antirima. Balança fidel que mai no enganya a qui la fa servir: quan la rima puja la síl·laba baixa, i a l'inrevés. El ritme artificial i antilògic que els poetes vulgars obtenen per mitjà de la rima, els poetes rítmics l'obtenen pel mitjà lògic i racional de la gradació síl·làbica.

Les síl·labes són les vèrtebres del discurs i els replans ben repartits a diverses al·lòries de la graonada del vers. Són, sobretot, la justificació i la raó d'ésser de la forma mètrica. Treieu del vers l'ordre rítmic de la síl·laba i trobareu la prosa. Per això jo he dit sovint, i ara ho repeteixo, que els poetes universitaris i seminaristes no són més que uns pobres bàrbars retalladors i escapsadors de la prosa, en fragments més o menys llargs, cenyits amb una virolla de paraules de terminació igual o semblant que ells anomenen rima. La poètica a l'ús, més que no pas un vers veritable, dona una simulació de vers, grollera i musculosa fins en els graus de refinació més alts. El vers, tal com hom l'escriu avui, forneix una música poètica bastarda i barroera; cal tenir l'oïda tan mal educada com la tenen els poetes i els lectors actuals per a acceptar com a vers una paròdia rítmica del vers. De la mètrica corrent a la mètrica rítmica va tanta diferència, per exemple, com de la música de sala de ball al cant gregorià.

Una poètica de cant pla: això és la fi més alta que persegueix el Sistema. Una síl·laba equival a una nota. Res d'efectes llampants, res de colors esclatants, res de melodies fàcils. La síl·laba; i, al seu entorn, totes les variacions de to que pugui admetre la síl·laba sense depassar els límits estrictes de l'ordre síl·làbic. El cant pla és el cant religiós; la poètica de cant pla persegueix també, com a màxima aspiració, el convertir-se en un cant religiós. Per això, al costat de la forma rítmica, hom ha proposat com a model modèlic de fons ideològic els Salms davídics. Treballar la síl·laba, i obtenir-ne tot el rendiment possible, sense violentar la seva jerarquia situada entre la lletra en ordre inferior i la paraula en ordre superior. Aquest és un dels fins del Sistema.

La troballa del ritme poètic veritable només ens la forneixen els clàssics grecs i llatins, en grau més

o menys perfecte segons els autors. Abans d'ells, hom diria que el verb humà preparava els camins per a l'esclat de l'harmonia parlada i cantada. Després d'ells, hom diria que els poetes vivien i viuen del record del ritme llunyà grec i llatí, vingut a menys amb les llengües noves que ara ja són velles. Modernament s'han donat voltes i voltes a la recerca del ritme perdut, però debades. Hom ha cercat el ritme antic fugint de les fonts eternes del ritme poètic. Hom ha volgut arribar al final del camí... fent marxa enrera o de costat. Pèrdua de temps i d'energies. L'avantguardisme, fa poc, ha estat la única escola que ha posat els peus en la ruta dreturera; ha trobat la bona via, però s'ha cansat o ha perdut la fe. No hi fa res. Malgrat el seu fracàs i la seva fugida de combat lamentable, l'avantguardisme, diguin el que vulguin els comentaristes universitaris o seminaristes catalans que detenten la crítica oficial de casa nostra, ha estat l'únic moviment intel·lectual que s'ha encarat, segurament sense saber-ho ni trobar ningú que li fes adonar-se'n, amb el problema dels ritmes poètics tal com van entendre'l els clàssics, però no pas imitant-los o parodiant-los, sinó partint de les llengües actuals per a anar novament a les antigues. L'avantguardisme ha abandonat la feina perquè s'ha cansat, sense esperar la solució, o perquè ha cregut que no trobaria solució? Aquesta és la pregunta que cal fer als poetes avantguardistes, i aquest és el punt de meditació que cal fixar als nostres poetes ignorants. Quin és i quin podia i devia haver estat el fruit de l'avantguardisme? Heus ací tot un estudi a fer. Jo tinc l'absoluta certesa que el fruit de l'avantguardisme, i no ho dic pas per a fer una paradoxa, era i és l'arreguardisme. No hi ha hagut poetes ni escola de poetes al món que s'hagi acostat als grecs i als llatins de més aprop que els avantguardistes. Ja veieu, doncs, oh universitaris i seminaristes, si viviu lluny d'osques en combatre l'avantguardisme i en no voler-ne saber res!

La descomposició de la paraula, no pas per corrupció, sinó per experiment anatómic: això receraven i mig trobaven els avantguardistes. No pas paraules en llibertat, sinó paraules nues, paraules soles, paraules jeràrquiques era allò que convenia cercar i trobar i examinar fins al moll de l'os. Amb l'escampament de les paraules damunt la

pàgina blanca hom devia fer l'escampament dels elements de paraula, per a trobar en primer grau els elements de vers i en segon grau els elements de ritme. No pas paraules en llibertat, sinó elements rítmics en llibertat. Idees en llibertat, imatges en llibertat, tot això és qüestió de fons; els elements de paraula en llibertat, això era la veritable qüestió de forma. Dintre la carn de la paraula orgànica, hom devia descobrir les vèrtebres de la síl·laba i els ossos de la lletra. Calia treure a la llum aquests tres graus de ritme, i fundar el tercer estadi. Ja veieu si era fàcil, avantguardistes! I haveu passat de llarg davant la solució, sense fixar-vos-hi, pobres romàntics, que haveu tingut el classicisme davant dels ulls i a tret de mà, i l'haveu deixat fugir arronçant-vos d'espatlles...

Era reservada als poetes catalans la retrobança del ritme clàssic. Ara ens cal, doncs, no passar de llarg, també, sense fer-ne cas. I portar-ho a perfecció de mica en mica. Treballem la síl·laba clàssica contra la rima romàntica. Exaltem el ritme síllabic acadèmic pel damunt del pseudo-ritme po-

pular de la pobra rima consonant o assonant. La síl·laba és la salvació i la redempció de la nostra poètica i dels nostres versificadors.

El Sistema Rítmic, cor i raó del Sistema, no és altra cosa que la fórmula esquemàtica i matemàtica que ha de dur-nos a la suscitant dels ritmes antics des del fons del ritme propi de la nostra llengua. Jo he procurat reduir-lo a una fórmula ben simple, gairebé comprimida, a fi i efecte que ningú pugui dir que és difícil de retenir. I el Sistema Rítmic no és res més que una vertebració de síl·labes que, per associació, creen el ritme racional, i, per multiplicació, edificuen la nova mètrica neo-acadèmica.

Una petita fórmula tan senzilla, si els nostres literats saben fer-ne bon ús intelligent, pot i deu revolucionar la poètica de l'avenir. Però els catalans d'avui, epidèrmics i superficials com són, sabran fer-ne bon ús? I, àdhuc, sabran fer-ne ús, bo o dolent? Aquest és el problema.

A. ESCLASANS

A UNA VERGE CAMPEROLA

O Verge, Santa Maria
la d'aquell poblet petit!
Teniu la mirada pia
i el posat adolorit.

Vós qui sabeu nostra vida,
nostra amor, nostre pesar;
Verge santa i compungida
que sou la llum de l'altar!

Quina dolça meravella
tenen vostres ulls clements,
o Verge daurada i bella
que endolciu els pensaments.

Si amb amor vos he esguardada
vostra llum era brillant,
com els ulls de l'estimada,
i com la mar bategant.

Verge santa, com es frissa
el meu cor per caminar,
ara que he sortit de missa
i us he vingut a besar.

Un ocell canta la joia
dalt de l'arbre més florit;
al costat tinc una noia
que ara em mira fit a fit.

El camí que jo seguia
tenia l'encant diví
d'una font que no sabia
i que sentia gemí';

com l'amor que no he trobada
com l'anhel que no he tingut,
com la joia benaurada
de ma dolça joventut.

Verge santa i recollida,
illumineu mon camí,
de llum, d'amor i de vida
fins a l'eternal destí.

Però deu-me la mirada
d'aquests ulls plens de fervor,
que són la llum de l'albada
i el guiatge de l'amor.

J. M. RÓVIRA ARTIGAS

LES ARTS i LES ARTISTES

Parlem també del pintor Gimeno

Com un anatema, un dia "Gaziel", de *La Vanguardia* estant i amb un to si és afectat si és sincer, fulminà aquestes terribles paraules: "Catalunya devora els seus homes"... No volem creure que fos certa l'esborronadora revelació del discutit i alhora postergat articulista; la seva veu, eixida com d'ultra-tomba d'entremig dels morts que li són la vida, no era prou autoritzada per a mantenir amb eficàcia una acusació semblant. D'altra faisó, ens donàvem vergonya de considerar a Catalunya com un "ogre" salvatge i despietat que per a saciar la seva voracitat es nodria dels seus propis fills.

Catalunya no ha estat mai el que suposa "Gaziel". Diguem també que Catalunya no ha estat sempre una mare amatent amb els seus fills; hi ha hagut moments que els ha oblidat o ha semblat que els oblidava, una mica indiferent a la valor que tenien. Avui, però, tal vegada en un espontani esclat de comprensió, fill de la seva incipient maduresa, Catalunya es mostra molt més pròdiga amb el seus homes.

Diem això precisament per a parlar d'un home de Catalunya, que si s'ha de doldre és dissortadament d'aquest oblit o indiferència de què suara parlàvem. Aquest home, que si no hi som a temps se'ns en anirà per a sempre més amb el cor amargat per la ingratitud, és el pintor Gimeno. D'ell n'han parlat aquests dies *La Veu de Catalunya* i *La Publicitat*, i en parlar-ne aquests diaris ens ha semblat que se'ns revoltava la consciència acusant-nos d'una injustícia i exigint-nos la seva reparació. Es un cas el del pintor Gimeno, que si ens considerem catalans conscients no podem pas restar-hi indiferents. Gimeno és un artista, tortosí de naixença, barceloní de cor, tot plegat català, que ha assolit els setanta anys destrenant un rosari de dolor amb la única illusió de copsar un humil misteri de glòria. Gimeno ha vingut guanyant-se el pa per a ell i la seva família, pintant parets com el més senzill dels nostres pintors del Pla de l'Os, i, no obstant, Gimeno ha estat i és un pintor de temperament ple de gosadies i d'ardiment juvenívol. Hom diria que aquest caràcter purità o venerable, amb la seva barba blanca, s'ha fet vell de pintar parets quan la seva veritable vocació el fa esdevenir jove pintant teles. El temps, però, és inflexible i dur, i l'home serà vell malgrat que pugni el cor per a ésser jove.

No voldríem amb el nostre to moure a compassió,

puix sabem que amb això ofendríem la dignitat de l'artista incorruptible fins a la vellesa; el nostre desig, més enlairat, més noble, és el de clamar justícia i comprensió. Gimeno és un artista que, robant hores al repòs després del treball quotidià, i els diumenges i les festes, ha rutllat d'ací i d'allà amb la caixa i els colors per a plasmar a la tela el poema de llum que a tothora es feia en la seva retina privilegiada, i Gimeno ha ben reeixit amb la seva fervent vocació quan ha cantat amb els millors tons i les més subtils harmonies els poemes de color de la terra nostrada. Gimeno, doncs, mereix veneració; si com a pintor cal bastir-li un altar, com a home d'ideals íntegre i pur mereix amb més raó un santuari.

Si aquests dies ens lleu, i ens ha de lleure, passar-nos per Cà'n Parés, entrem-hi i dediquem cinc minuts en contemplar una de les seves millors teles, la *Fira de Torruella*. Veureu ran mateix del quadro un cartellet anunciant una subscripció. Si us plau el quadro, no planyeu el vostre òbol; si no us plagués, que això ho dubto, penseu que així i tot té el seu mèrit i que quan l'opinió i la crítica l'escolleix per a regalar-lo al Museu de Barcelona, és perquè val; llavors també subscribiu-vos-hi. Encara més, us diria també que signéssiu en l'àlbum que prop del quadro i del cartellet de la subscripció està, per tal de tributar el merescut homenatge al venerable Gimeno.

RIBES-PICÓ

Noticiari

—La Sala Parés ha publicat un catàleg de molt gust anticipant-nos les exposicions que allí hi haurà durant la temporada suara començada. Es un bell programa i un exemple que desitjàriem veure imitat per les demés sales d'exposicions.

—Una exposició ben interessant actualment té lloc a la Sala Parés. Ja en parlarem. Visiteu-la, però.

—Hi ha a la mateixa sala unes notables exposicions de tapissos i catifes i de pintures, algunes interessants.

—A "La Pinacoteca" Mateu Serra i Buixó té oberta, del 31 d'Octubre al 14 de Novembre, una exposició de pintures.

—El dia 7 s'inaugurà a les "Galeries Laietanes" una exposició d'aquarelles de Manuel Grau Mas.

—En el mateix dia i lloc el ja tan celebrat Darius Vilàs també hi obrí una exposició, així mateix com l'Olaguer Junyent.

JOSEP M.ª BORONAT I RECASENS

Publicista joveñssim. La seva ànima vibra de nobles inquietuds. Fa escassament un any, el seu nom era completament inèdit. Amb aquest curt espai de temps ha aconseguit crear entorn d'ell un merescut prestigi. Això solament ho opté qui, com ell, a un fervent entusiasme, junyeix una disciplina conscient que ha de fer-lo posseïdor d'un mestratge de patriotisme integral, com acusen les seves primícies disperses per les millors publicacions de nostra terra: El d'orientador de nostres joventuts.

(v). Amadeo)

PÀGINA ANTOLÒGICA

*

El tenderol

La pira de mos dies té una llargor estranya;
em plau, embadalit, d'anà ignorant l'atzar.
Més bell que no un castell al cim d'una muntanya
he alçat un tenderol ran de la mar.

Llivants de poca força i un pal que no s'arrela
té mon mantell, ma casa, mon regi para-sol:
feta a ditades blanques i blaves, dúu la vela
un serrell invisible d'oratjol.

El sostre i les parets són de llum; tot l'estatge
és un migdia, fet pensament suau.
Hi ha una cadira vella de boga per moblatge,
i de dos peus s'ensorra, com qui d'esquena cau.

Jo veig per un forat la mar, tot ella escata.
Jo que m'assec a terra, la mà sobre el genoll.
Si faig un clot— o cerca-tresors! o foll pirata!—
hi trobaré curculles i tiges de fonoll!

Si els ulls acluco, juraria, a estones,
que sóc entre calitges al cor del firmament,
i que és a baix que sento la fressa de les ones!
i em miralleja l'ànima igual que el vel roent.

*

*

I altres estones penso que só dintre una espluga
al fons del mar, dins una verdor plena d'oblit,
i que és a dalt que sento l'aiguatge que es belluga
sobre la quilla inútil i el naufrag adormit.

Mes no: sóc a la terra. La lluyssor marina
m'és al davant; la iola d'encesa nau, hi lluu.
Dalint-se per dissoldre's a mar, mon cos s'inclina
tot sol. De mica en mica, a més a més, tot nuu.

Adéu, o casa trèmola plantada a la vorera
del mar! Em faràs signes igual que una bandera
quan vegi dins l'aigua translúcida, en repòs,
aquelles serps lluminiques d'una impalpable aixera
que fan esgarrifances de joia en tot el cos.

Mes quan dins l'aigua, em giro a terra, una gavina
de mon refugi trèmol voleia pel redol.
O si fos el colom d'una Venus marina
que em prometés que al meu retorn el tenderol
ja seria recer d'una esquiva donzella
que, tantost em veiés, amb desordre sobtat
de mon braç gotejant es torcés en l'anella
revestida només de la púrpura bella
amb què el cos li tenyís el migdia filtrat!

JOSEP CARNER

ELS JUEUS A CATALUNYA

D'un quan temps ençà es comença a donar la importància que realment té l'obra que els fills d'Israel feren en la Catalunya medieval. La part cultural, tots prou ho sabem, la coneixerem aviat per la escaient traducció que en la nostra llengua faran eminents hebraïstes dels llibres cabdals que aquells produïren aquí. La part d'ajut econòmic que feien a nostres reis i la part que en el desenvolupament de la nostra economia medieval els pertoca sovint és estudiat fragmentàriament en nostres revistes i en les foranes atentes a les nostres coses. La tasca que fa Carles Rahola des de *La Publicitat* (amb el pseudònim de Joan del Palau), vulgaritzant les gestes i les glòries dels jueus de les comarques gironines, demostra fins a quin punt els donen importància els nostres intel·ligents en matèria històrica.

En un viatge recent a la ciutat de Valls—la "Pella del Camp", com és anomenada—m'ha vingut a les mans una *Història de la Villa de Valls*, feta per F. Puigjaner i Gual, impresa a Valls mateix, amb data de 1881. Fullejant-la, m'he donat compte del paper important que en certs aspectes feren allí i de les persecucions de què fou víctima per l'odi popular aquella raça dispersa. Llavors he comprès quan interessant seria que una tasca semblant a la que Carles Rahola fa a les terres de Girona hom la fes en les altres comarques de parla catalana. Les pàgines de JOVENTUT CATALANA són obertes als novells trebà-

lladors; ara només cal que qui li interessin aquests estudis es posi ardidament a la feina.

A Valls mateix, per exemple, el senyor Moragues, que tantes coses sap tretes dels arxius de Valls, ens podria dir quelcom i segurament ens interessaria a tots. Així com aquest exemple, molts i molts d'altres.

Es clar que els estudiosos, principalment els joves a qui nosaltres fem directament aquesta crida, toparan amb l'obstacle que no coneixeran l'hebreu; però això no és cap obstacle perquè les làpides hebrees i els manuscrits i incunables no abunden massa en nostres arxius i en les nostres cases; i a més, si hom ho considerés cosa necessària, es podria trametre el text no traduït o es podria enviar a persones competents que no creiem apaguessin el foc de l'entusiasme ni la febre de treball juvenil.

Es un camp a mig explorar aquest: hom encara ha de treballar molt abans de convertir-lo en terreny assaonat. Els nostres lectors que puguin dedicar-se a les qüestions històriques i tenen aficions pel nostre passat, a més de fer una tasca meritòria, digna de reconeixement de tots nosaltres, tenen lloc per on lluir les seves facultats i obrir-se un camí.

Que Catalunya no es quedi enrera per l'interès que han despertat mundialment els jueus després de la postguerra. Ja que no podem tenir una *Revue Juive* com té França, almenys que hi hagi un nucli de treballadors per a les llurs manifestacions en el passat de Catalunya.

J. M. B. R.

Nòtula

Properament veurà la llum a Catalunya una novella revista que, sots el títol de *Lletres Catalanes*, apareixerà mensualment.

No volem fer cap elogi de la nova publicació, però sí ens plau fer constar que el cos de redacció està format per persones amants de les nostres coses i de les tradicions de la terra, col·laboradores de revistes i setmanaris força coneguts a Catalunya. Els noms d'Ernestina Prat i Rosa M.ª Arquimbau (Rosa de Sant Jordi), juntament amb els de Vicens Coma i Soley (Víctor d'Amoc), Rafel Tasis i Marca, Marçal

de Ribagorça, Pere Bernat, Sever Ciutadà, Ventura Massip i Josep M.ª Salas i Julià formen l'esmentat cos i és per això que estem segurs que la novella revista assolirà un èxit complet donada la gran simpatia i admiració amb què aquestes novençanes signatures compten entre la joventut catalana.

La part podríem dir-ne artística, de la revista, està encomanada a eminents dibuixants catalans de gran vàlua en la nostra terra, tals com Alexandre Cardunets, a qui estan confiades les il·lustracions de les portades; Joan G. Junceda, Joan D'Ivori, Lluís Mallol, Joan Bas i d'altres la cooperació dels quals actualment s'està tramitant.

ASSABENTEM ALS NOSTRES LECTORS

haver canviat novament la nostra adreça. D'ara endavant és

FONTANELLA, 10, 2ⁿ, 2^a - BARCELONA

on podran dirigir-se per a tots els afers de nostra publicació

ERMITA DE SANTA EUGENIA DEL CONGOST (Figaró)

(Cl. F. P. Guàrdia)

EL CONTE DEL DIJOUS

La claror dels seus ulls

A Josep M.ª Folch i Torres, devotament

Havia estat més que una casualitat un cas providencial el que es retrobessin aquell matí, després de tant de temps sense veure's, ni dir-se, encara que només fos per escrit, unes senzilles paraules d'intercanvi amistós.

Ell anava capcot, ennorriat i espellifat com d'un quan temps ençà, via avall en direcció a la Universitat, quan veié a ella com si en vingués i vorejant el mateix senderó de plàtans, però amb el mirar aixebit de sempre i amb un saltironet de cardina novella que donava goig de veure.

Ella també el veié seguidament i així succeí que quan ell, temorenc, anava a saludar-la de la millor manera i, empès gairebé per la força d'aquella cir-

Rera aquestes paraules formulàries ambdós havien restat uns moments sense saber què dir-se. Montserrat, nerviosament, amb l'ombrella a les mans dibuixà una quimèrica figura al sòl. Immediatament somrigué i, en aixecar els ulls, els seus formosos ulls que tant d'encís tenien per a l'Ernest, veié com aquest, amb la cara aflictiva, provava d'adoptar una posició que no semblés tan encarquerada com la que tenia de bell principi. Però tot fou endebades. Quan no eren els colzes de l'americana els que es mostraven esfilagarsats d'una faisó escandalosa, era un esquinc mal sorgit del pantalon que el feia envermellar o bé aquelles minses sabates, cansades de servir, que precisament aquell dia semblava es complagues-

cumstància, a canviar-hi qui sap si uns mots d'elemental cortesia i quelcom més que excusés el seu allunyament en part explicable, un somriure oportuníssim de la seva amiga, que ja tenia al davant, li féu enretirar gola endins aquelles paraules, suara acabades d'inventar, que li volia dir. I en lloc d'ell fou ella, la gentil Montserrat Pineda, qui, generosa per treure'l del compromís de mentir d'una manera tan barroera, començà per a donar-li la mà graciosament i, procurant dissimular tant com pogué el deplorable efecte que li féu l'estat de commiseració exterior del seu amigueta ben apreciat, digué amb un esclat de joia:

—Ernest! Qui havia de pensar en veure'l en aquests moments!...

—Oh, i tal!—respongué ell, ja refet de la primera torbació.—El mateix li dic.—I per a arrodonir la frase, emocionat, afegí d'una faisó bon xic de galania:—Qui m'havia de dir també que avui retrobaria una tan bona amistat!...

sin en badoquejar més grollerament que de costum.

La situació esdevenia violent tant per una part com per l'altra, però això si la Montserrat no hagués estat una noia feta a propòsit per a resoldre les més complicades situacions; i essent així no havia pas de quedar malament tampoc en aquella ocasió gens difícil, però si únicament delicada, per la pura ingenuïtat que traspuava. A més ella volia interiorment, encara que no ho demostrés, al seu amigueta d'altre temps; i en un no-res s'imaginà els efectes d'aquell drama tan freqüent, que havia soterrat una família. I si per una banda el seu cor se'n sentí esponjat, en pensar que aquella riquesa era una causa poderosa del desviament de l'Ernest, per l'altra se'n compadí pregonament i això féu que es formés la resolució ferma d'ajudar-lo, des d'aquell moment, amb totes les seves forces.

Ell aleshores es guaitava a ella i la veié formosa com sempre, però aquell matí, batent-li el sol per

entre unes clarianes que feien els branquillons enjoiats de fulles, més formosa encara, amb el clapeig que li embolcallava les espatlles com un mantell de daurades irisacions. I es guaitaren així; ell porugament, respectuós, ofuscat per la claror d'aquell mirar seu, tot noblesa i bondat i com reverenciant-la, ella amb dolçor i complaença de reveure'l novament i més encara amb l'esperança de guanyar-lo per al seu cor, fet per a estimar, però amb tanta complaença aquella vegada, que no pogué estar-se de dir-li que anés a veure-la el primer diumenge que tingués lleure, que els seus pares tindrien molt goig en saludar-lo, que ella seria la de sempre, i moltes més falagueres per l'estil.

I mentre l'Ernest prometia formalment que no hi mancava, ja que a ella així havia de plaure-li, Montserrat s'acomiajava graciosament, espurnejant-li els ulls de joia, i, fent unes passes enrera, ben aviat s'allunyava i es perdia en mig el remolí de la gent feïnadora que, com ella, anava a guanyar-se la vida amb la pròpia suor del front.

* * *

Decididament aquell matí tampoc hi aniria a les aules. Tantes vegades per pur caprici hi mancava, que no li vindria d'un dia el que no s'hi acostés. A més, en aquella ocasió un poderosíssim motiu l'hi privava gairebé: acabava de veure a l'estimada i per cert d'una faisó ben diferent com altres vegades l'havia vist i li calia dedicar-se uns moments d'intima expansió, que prou ho necessitava reconcentrar-se en si mateix per a ordenar els pensaments que amb una impetuositat insaciable se li anaven acumulant al cervell.

Es per això que optà per a retornar a la pensió d'on ben poc feia n'havia sortit, cosa que realitzà amb quatre gambades, emportat per la fallera de donar-se de ple al goig de fer revivre unes il·lusions que poc a poc se li esmoreïen d'enyorament.

Ja allí, deixà els dos únics llibres, descuidats i bruts, que portava sota el braç, damunt l'escriptori, on hi campaven en desordenat munt paperots de tota mena, i, amb el front recolzat en les dues mans, començà de fer examen de consciència. Altres vegades hi havia atinat a fer aquesta feina íntima—tan beneficiosa per al redreçament de les ànimes atüdes,—però sempre li semblà feixuga, i com un pesombre se la treia del davant caragolant qualque cigarreta i l'anava aplaçant per un temps indefinit... Avui, però, no seria així, tenint com tenia ben endintre mig arrelada aquella esperança color de rosa.

I el pensament esbarriat, com no podia menys, en recollir-se en el silenciós col·loqui, tornà a cercar el consol de la recordança d'ella, com un ocellic malalt i esmaperdut que cerqués on reposar després de la lluita d'un volar arrauxat per damunt de tota mena de precipicis.

Montserrat, la ben amada amiga, que no pot obli-

dar-se perquè és l'amor fet essència i aquest s'ensenyoria dels cors en èpoques més falagueres, tornà en aquells moments de torturant recobriment, a reapareixer al seu davant, plena dels més bells encisos amb què se l'havia imaginada sempre. Auriolada de llum, semblava una santa que li somrigués bondadosament, no deixant de mirar-lo, imprecant, amb un amor pregon. I devia ésser tanta la claror que l'Ernest en copsava d'aquell esguard penetrant i puríssim, que per primera vegada comprengué, amb tota la seva comprensió clara de pecador penedit, el veritable motiu de l'allunyament d'ella.

Ric ahir, immensament més ric del que ella es podia pensar, no pogué mai abastar amb aquella suplèrflua sentimentalitat que dona a voltes l'or als que no els ha costat gaire de guanyar, el perquè ella no corresponia a les seves repetides manifestacions d'afecte sincer, tant que més d'una vegada se'n senti agreujat i ferit en la pregonesa dels seus sentiments de noi de casa bona, gens acostumat a sofrir la més lleugera contrarietat. Però la Montserrat era així de sensitiva i plena d'escrúpols de consciència, que per res del món no hagués gosat declarar aquell amor, que si bé el sentia, no podia esbadellar-se lliurement, mentre i tant l'Ernest es comportés tan poc dignament com es comportava. I de veritat ara ho veia així: perquè, què era la seva vida d'una colla de mesos ençà, sinó un seguit d'orgies i de desenfrenats anhels?...

Esdevingué la catàstrofe—primer la mort dels seus pares, després la pèrdua gairebé total de llurs interessos—i ni la suficient dignitat tingué d'imposar-se el més petit sacrifici, ni de refrenar amb un mètode regularitzador les més banals exigències del seu cos, massa ben peixat per a deixondir-se d'aquell ensopeïment tèrbol que l'anorreava.

Inundat en aquella claror reconfortadora, que li venia d'ella, de la dona volguda i que ho abassegava tot amorosament aclarint-li els més abscondits recons de la seva ànima, recordà també a la seva bona mare i es sentí l'home més infeliç d'aquest món. Tan esquifida era la consideració que li tenia i tan gros el menyspreu amb què rebia les seves més saludables amonestacions!...

Per uns moments restà aclaparat i ple de desolació davant aquella ruïna total de la seva nul·la sensibilitat de fill i d'home que, no havent sabut servir el tresor amassat amb l'esforç de tota una generació, ara n'havia de plorar, com una criatura inconscient, la pèrdua irremeiable...

Dels seus ulls brollaren abundoses llàgrimes, de dolor i penediment a la vegada, i qui sap si foren aquestes llàgrimes que piadoses li corrien rostre avall, les que li feren el gran bé de retornar-li un bri de la tranquil·litat perduda, mentre entreveia l'horitzó boirós de la seva existència aclarir-se de resplendors d'esperança, no pas altra cosa, però, que la llum diàfana i pura dels ulls clars de l'estimada.

***

D'ençà d'aquell dia memorable el cop de gràcia s'era realitzat plenament en el cor de l'Ernest i d'aquella voluntat perduda a tots els atzars mesquins de la vida no en restava gairebé ni el més imprecís record. I és que fins d'això l'havia lliurat aquell noble amor, que omplint-lo com l'omplia de felicitat, no li donava temps a tristes cavil·lacions.

Per altra banda un abrandat afany d'enllestir promptament els estudis li absorbia considerablement l'atenció, però no pas del tot, car la millor part era reservada a la dona dels seus somnis, a aquella Montserrat que, en retornar-li la salut de l'ànima, li proporcionava encara el gaudi incomparable dels més subtils miraments i les més dolces carícies que les mans d'ella sabien prodigar amb la més encisadora lliberalitat.

Però, que poc era això en comparança a aquell altre gaudi, més encisador encara, que li brollava dels ulls a la Montserrat! L'Ernest no se'n sabia avenir de tanta formosura i cada moment se'n sentia més emocionat i més meravellat alhora, fins que, no podent-se contenir ja més, un dia volgué dir-li de la més bella manera; i, ajuntant el seu esguard al d'ella i amb una dolça emoció que la féu estremir d'una poruga reconeixença, li recità ben espontàniament aquesta estrofa:

*Per la llum del teu mirar
s'és transformada ma vida,
i amb el goig de l'estimar
la illusió s'és aconcluida!...*

P. PUJOL I CASADEMONT

(Il·lustració de Serra Masana)

ENRAONIES

Llavors del rebombori de *Bells Ideals* un company nostre va anar a un quiosc de la Rambla i va demanar al quiosquer, que era jove i que semblava molt tocat i posat:

—Jove, té Bells Ideals?

—No senyor, no, ja els havem acabat.

—Llàstima—va fer el nostre company amb un gest irònic—que tan jove com és i ja no tingui Bells Ideals!

***

Ens han reportat que en una reunió d'escriptors s'estava parlant de somnis i del com i el que somiava cadascú dels reunits. Uns somiaven fort, cridant. Altres no recordaven el que somiaven. Els de més enllà somiaven fútileses. Els d'ací havien somiat sempre coses esgarrifores...

Entre els reunits hi havia l'Alexandre Plana, com presidint amb la seva còrpora gegantesca la reunió, quan un va parlar per casualitat de Carles Riba i de la seva personalitat corporalment petita i apetitosa.

Llavors un escriptor jove va dir, un xic humorísticament:

—Vaig somiar l'altre dia que vós, el gran i gros Alexandre Plana, us menjàveu d'una bocada a Carles Riba.

—L'estrany fóra—va replicar amb sorna l'alludit—que Carles Riba d'una bocada se'm mengés a mi.

***

Ja és sabuda aquella anècdota del savi alemany que creia científicament que Adam i Eva en el Paradís ja parlaven l'idioma alemany per ésser aquest el llenguatge més bell, el més ric, el més savi, el més dolç, etc., etc.

No és estrany que un nostre filòleg trobés, viatjant, un senyor que no admetés la comparació amb la llengua llur de la nostra bella parla. Havia, en el transcurs de la conversa, declarat, diverses vegades, la seva admiració per l'anglès, cosa que aprofità nostre filòleg en fer enunciar a aquell senyor els defectes que trobava en el nostre parlar per a dir-li:

—Ha de saber, senyor, que totes aquestes faltes que vostè troba en el que vostè anomena "dialecto català", també les té el per vostè tan admirat idioma anglès!

***

El vivificador de *El Francolí*, el jove escriptor que fins fa poc va ésser director d'aquell periòdic, En Lluís Curulla, fou invitat en aquests termes per part d'aquella redacció a fer una vibrant proclama per tal d'aconseguir que contribuïssin els bons espluguencs a una subscripció que està a punt d'iniciar-se per a fer un cementiri nou:

—Desitjariem, amic Curulla, que féssiu una cosa ben forta, ben robusta, ben plena de vida, car l'obra del cementiri nou s'ho val."

***

Es parlava en una barberia de poble de la suspensió de *L'Esquella de la Torratxa* quan un profeta maliciós va fer:

—Ja veuran com La Campana també serà suspesa dintre de poc.

Y un dels clients que només llegeixen a casa el perruquer i que estava distret mirant els "sants" del *Nuevo Mundo* va respondre parsimoniosament:

—Jo em pensava que totes les campanes estaven suspeses...

ACTUALITATS CATALANES

L'EXCURSIONISME A CATALUNYA

La família del conegut pintor-dibuixant i periodista En Llorenç Brunet, d'excursió pels plans i camps d'Usserdà del Baix Empordà, on pinta les col·leccions d'aquarel·les «Bells indrets de Catalunya», a destí de les exposicions de Berlín i Leipzig.

CALDETES: Dansant la sardana en el Parc durant la darrera festa major

OLOT: Un detall de les grans fires de Sant Lluç. El mercat boví.

SANT MIQUEL: Sardanes a la Plaça d'En Prat de la Riba. Cobla «La Principal del Camp», de Valls

D'una gesta blasmable

Per al senyor R. A. i S.

Aquesta secció és llegida per mi amb la fruïció de trobar-hi sempre una opinió per poder combatre. Combatre sota el punt de mira ideològic, car no pot cercar-se en aquest lloc altre sentit més unificador.

Fa pocs dies que, en sortir de la cella, vaig llegir una poesia a un amic; l'havia feta durant la nit passada. Jo, clar està, vaig fer-la en català. El meu amic va llegir-ne una en castellà que després de traduïda venia a dir el mateix que la meua. També ell l'havia escrita a l'hora que jo havia fet la meua.

Si aquella poesia, que avui ja està publicada a la revista *Cervantes* amb el pseudònim d'"Adonis", jo no l'hagués llegida, i la meua fos publicada també, el senyor R. A. i S. amb seguretat creuria o que la meua és una traducció d'aquella o bé al revés.

Així, doncs, per què aquell jove escriptor, en un moment semblant al que passà el poeta "Plácido", no podia inspirar-se i escriure el que pensava?

La dolor, senyor R. A. i S., pot portar a escriure o transmetre els sentiments a dos éssers que juntament sofreixen.

El cas del meu amic pot molt bé comparar-se al del jove escriptor i el poeta mulat; no obstant—i en això demano que no cregueu la meua rectificació com si fes la vostra defensa,—vós no heu fet més que el que jo faig: explicar una cosa que heu cregut de raó.

EMILI VILASECA JUVÉ

Presó Model de Barcelona, 17 de Novembre de 1925.

En Xenius i l'Ors

Tothom qui va interessar-se un temps en la lectura del "Glossari" xenià que es publicava anys enrera al rotatiu català *La Veu de Catalunya*, de Barcelona, ha de gaudir fisiològicament llegint els "Palique" que don Eugenio d'Ors publica en l'hebdomadari espanyol il·lustrat de Madrid *Nuevo Mundo*, nom apropiat a les aficions transformadores del seu il·lustre col·laborador.

Eugenio d'Ors, que entre altres títols pot ostentar el d'ex-candidat ciervista en unes eleccions a diputats a Corts en el districte català de Valls-Montblanc, se'ns presenta com un clown transformista que imita ridículament aquell Xenius de la nostra infància, creador d'institucions culturals, glossador (llavors lúcid) i professor en el Seminari de Filosofia. Diríeu com si aquest senyor, a més a més de transformista (és a dir, que sap fer tots els papers de l'auca), fos també àdhuc equilibrista: el veureu fent tota mena de contorsions per passar la maroma amb aquella rialleta de conill domesticat tan caracte-

ristica i necessària en aquestes ocasions i que tants aplaudiments arrenca entre els aficionats a aquesta classe de jocs malabars. El que ens emociona i ens corprèn és en veure que, no obstant confirmar la dita de "els homes som ases de costum", car ell fa aquests exercicis amb aquella gràcia maliciosa d'aquell que res fa, obtingui tan migrades ovacions. Es comprèn que les seves noves amistats i el seu nou públic estan acostumats a tot això i a molt més.

Davant d'uns treballs semblants no puc fer-hi més: per una estranya associació d'idees de seguida em ve a la memòria aquella història, arrebatadament romàntica del pallasso d'ànima enlairada i noble al qual un revés de fortuna obliga a fer (en mig de greus sofriments morals), de bufó en una Cort mig-èval, insensible a les seves desgràcies íntimes, i és clar—no hi puc fer més,—em fa una llàstima profunda, car de les seves habilitats ara es veu obligat a fer-ne un mercadeig.

Això no té res d'estrany que passi, car la vida sempre ha estat així. Hi ha tants i tants Xeniets que als seus quaranta anys es tornen Eugeniets d'Ors! Però el que sembla estrany és que el don Eugenio d'Ors d'avui pugui fer de pastitxo contradictori del Xenius d'avantguerra i dels anys de la guerra.

Jo sóc un admirador fervent de Xenius—he estat deixeble seu,—però en agafar *Las Noticias*, *El Día Gráfico*, *A B C* o *Nuevo Mundo* i trobar un escrit seu, em sento pessigollejat i rialler; i és que considero el guany obtingut: car si bé Xenius ha deixat empremta inesborrable en nostra cultura, en canvi, el nom de don Eugenio d'Ors surt sovint en nostres periòdics d'humor i en la secció política dels nostres quotidians.

J. M.ª BORONAT RECASENS

Claredat

Claredat. Heus ací una de les propietats més essencials de tot bon llenguatge. I no solament es necessita claredat en els conceptes, sinó àdhuc en les paraules considerades en son aspecte independent.

Un llenguatge on hom procuri esmerçar un lèxic entrebancat i difícil, que faci massa necessari l'ús del diccionari, acaba per fastiguejar el lector, obligant-lo a abandonar la lectura. Un llenguatge així és, més que res, pedanteria de l'escriptor que l'usa.

Moltes vegades veiem en articles, obres, contes, paraules tretes recentment del llatí, del grec o d'algun altra llengua o dialecte desconeguts del poble, les quals tenen en la llengua corrent sinònimes prou conegudes de tothom. Què vol dir això? Doncs no altra cosa sinó que l'autor ha volgut fer-se veure,

ha volgut demostrar que té coneixements de les llengües aquelles o que, almenys, està al corrent de les novetats lingüístiques.

Voleu llenguatge més atractiu que aquell que hom parla a les llars, entre família, ple de senzillesa i concisió, mancat de tot tecnicisme de caràcter acadèmic? Es, a l'ensem, el llenguatge dels enamorats, que no busquen rodeigs per a expressar llurs sentiments; el de la mare, que esmerça en ell tota la tendresa de què és susceptible; el de l'avi, amb el que us conta les seves proeses o les dels seus contemporanis, o amb el que us dona saludables consells;

el dels infants en el seus jocs o en les seves puerils converses.

Podeu tenir ben bé la seguretat que serà més llegida una obra escrita amb lèxic senzill i intel·ligible que una altra basada en paraules enrevessades i de difícil comprensió. Perquè la primera està a l'abast de totes les intel·ligències, té la propietat d'arribar a l'ànima del poble, que és la més digna de tenir-se en compte; mentre que la segona sols és assequible per a les intel·ligències privilegiades o, més ben dit, il·lustrades.

F. BLANCH BOSCH

LA MEVA GERMANA

I

RETORN

Ningú sinó qui les ha viscudes sap com les hores són llargues quan hom retorna a la pàtria volguda, després de sis anys d'absència.

Si, contràriament, s'abandona la pàtria, hom cerca amistats en el vaixell per a eliminar la pena i té cura d'assaborir la conversa dels viatgers, tot evocant el bé de Déu que deixa aventurant hipòtesis sobre l'insegur esdevenidor en una terra inconeguda.

Però en tornar, oh!, allò és altra cosa. La pàtria, tant temps absent, reviu en l'ànima d'una faiso tal, que abans d'arribar-hi es realitza mil voltes en la imaginació l'acte corprenedor d'abraçar els éssers volguts. I hom no cerca amics ni conversadors. Hom no es cansa d'experimentar anticipadament el goig que s'apropa.

Camí de Barcelona, tornant d'un llarg i atzarós exil, per bé que voluntari, penso més que mai en els meus. De la meva mare servo com una relíquia, un gruixut plec de lletres d'incomparable eloqüència. Les cerco sovint en la maleta, disposat a rellegir-les totes de cap a cap, però en veure'n tan bell aplec me les contemplo solament i somric d'emoció. I penso en la primera que em va escriure. Era en un castellà defectuós. Jo vaig increpar-la perquè emprés la nostra parla teral. Fou la única vegada d'oposar-me a quelcom d'ella. Immediatament em va complaure, rectificat. No hauria hagut d'ésser mare. Però s'excusava, la pobra: "Fill meu—em deia,—si jo no en sé, no n'he après mai d'escriure en català"...

"No hi fa res—recordo que vaig contestar-li;—val més que m'escriu malament en català que no pas correctament en qualsevol altre llenguatge. No m'heu cantat les primeres cançons en la llengua excelsa dels avis? No m'heu ensenyat amb ella les primeres paraules i les oracions primeres? Doncs continueu parlant-m'hi, mare meva; en vostres mots mal

escrits i en vostres faltes ortogràfiques hi sento bategar tota l'emoció de vostre cor de mare"...

Dolços records els de la meva mare que ben prompte abraçaré amb tota la ternura de què és capaç la meva ànima jove!

El meu pare també m'esperarà. La seva emoció, no per menys intensa, no es farà tan manifesta. Pobre pare! A ell, tan seriós i bo, li sabrà greu de canviar amb mi unes besades amoroses al mig del carrer; se'n donarà mitja vergonya perquè li ha de semblar que és "cosa de dones". Però no podrà més; vencerà els ingenus prejudicis i em besarà joïós com jo mateix...

També sento, intens, el delit d'abraçar la meva germaneta. Oh, la xamosa Roser! El retrat que serví d'ella em diu que és formosa de debò. És bruna, de rostre candorós. Té el cabell rull i negre i uns ulls, negres també, "que parlen". La vaig deixar que tenia onze anys. Avui serà feta tota una dona...

Serà una germaneta bona, una donzelleta model, una veritable dona catalana. Si no ho fos...

Però val més no pensar-hi. És impossible. Jo en la llunyania me l'he forjada tal com deu ésser a dins de casa i, vaja, no pot ésser diferent.

Es segurament com la que descriu *Guerau de Liost* en uns versos deliciosos. (També ens arribava al Nou Món la veu de nostres poetes.) Sí, sí, serà com la del *Romanç del goig de tenir germana*.

N'estic segur. I podré exclamar, com ell:

*Bella cosa és
de tenir germana!*

JORDI VALLS

SITGES: Nova entitat orfeonista. — L'Orfeó «Unió Sitgetana», que el diumenge passat donà el seu primer concert a la plaça de la vila, amb assistència de comissions de les societats corals y orfeons d'En Clavé amb la bandera d'aquesta entitat.

(Foto Miquel)

ELS PROGRESSOS DEL "RUGBY" A CATALUNYA

ENTRE els centres deportius que compten amb equips de "Rugby", tenim a la Unió Esportiva de Sans i al Samboià, de la vila vorera al Llobregat.

Les nostres fotografies representen diferents aspectes del partit jugat el passat diumenge al matí en el camp del primer dels dos equips esmentats.

(Cl. Serra Beltran)

L'ACTUALITAT DE LA PANTALLA

DON Q., FILL DEL ZORRO

Pel·lícula continuació de EL SIGNE DEL ZORRO de "Els Artistes Associats", per DOUGLAS FAIRBANKS

ARGUMENT

Don Cèsar Medina de Vega, fill del Zorro, seguint els costums tradicionals de casa seva, ha anat des de Califòrnia a Mèxic per a efectuar els seus estudis.

Destre en l'art de manejar el fuet a l'usança del seu país, ben prompte es fa famós. Una baralla sostinguda amb Sebastià, cabdill a les ordres de la comtessa dona Isabel de Aliatar, la qual regenta per delegació de la monarquia mexicana els destins de la comarca, desperta l'admiració d'aquesta senyora i del baró de Xipre, hoste accidental de dona Isabel, i li fa trobar l'amistat amb família tan il·lustre.

Don Cèsar Molina de Vega ha conegut també a la bella Dolors, filla del general De Muro i promesa de Sebastià. Dolors estima a don Cèsar i aquests amors estan protegits pel baró de Xipre. Gelós Sebastià, fereix a aquest mortalment, i, colpejant a

traïció a don Cèsar, treu la seva espasa i, embrutant-la de sang, la col·loca al costat del ferit. Això fa recaure la culpabilitat sobre el fill del Zorro, el qual és condemnat a mort.

Però don Cèsar fuig i es retira a les ruïnes del castell de Vega per a preparar les proves de la seva innocència. Allà s'entera que Sebastià és l'autor de la mort del baró de Xipre, per la confiança de criats seus, i que l'assassí està en relació amb Fabrici Borusta, cap polític de la comarca, elevat a aquest lloc per Sebastià perquè guardi silenci, car Fabrici és l'únic testimoni presencial de la mort del baró de Xipre.

Amb la convicció moral que Sebastià és el culpable, don Cèsar abandona el seu retir per a impedir que aquell signi amb Dolors l'acta de matrimoni, mentre el general De Muro, manat per la comtessa dona Isabel, disposa una persecució contra don Cèsar, dirigida pel temible sergent Machado i d'acord amb Fabrici Borusta.

Don Cèsar aconsegueix suplantar al sergent Machado i portar, amb habilitat, el cabdill polític al castell de Vega, on s'entaula una lluita terrible entre don Cèsar Medina de Vega i nombrosos soldats dirigits per Sebastià i el sergent Machado, lluita en la qual el pare de don Cèsar, el veritable Zorro, ha anat en ajut del seu fill, aconseguint tots dos que Fabrici lliuri la prova material de la innocència de don Cèsar i de la culpabilitat de Sebastià, prova que consisteix en una carta de joc, en la qual el baró de Xipre declarava en la seva agonia que Sebastià era el seu assassí.

Detingut Sebastià per ordres del propi general De Muro, don Cèsar obté com a recompensa la mà de la bella Dolors.

***

En aquesta pel·lícula, pròdiga en incidents de gran emoció, el famós Douglas Fairbanks referma una vegada més el seu prestigi d'actor únic i indiscutible en el gènere que cultiva. Sempre artista, ens fa reviure les hores inoblidables de *El Signe del Zorro* i de tants altres films en què les seves creacions ens recordaran per sempre les seves gestes.

T.

En Douglas en una de les
 escenes de DON Q., FILL
 DEL ZORRO

"Els Artistes Units" presenten als PATHÉ CINEMA i TEATRE NOVETATS
 la darrera producció del gran DOUGLAS FAIRBANKS en

DON Q., FILL DEL ZORRO

RAMBLA CATALUNYA, 62, entresol

Es diu que...

Ramon Novarro parla l'idioma espanyol.

—Don Q., fill del Zorro, obtindrà un èxit a aquesta temporada.

—Ricard Cortes, de la casa Fox, ha contrret matrimoni amb una actriu protagonista de *Segueixi la dansa* i *La dona comprada*.

—Bert Lytell ha maridat amb Claire Windsor.

—Viola Dana acaba de casar-se amb Maurice Flynn.

—Madge Bellamy, estrella de la Fox, té ganes de comprar-se un aeroplà, però el seu contracte amb aquella casa li priva d'adquirir-lo, ja que no pot volar sense permís exclusiu de l'esmentada casa.

—Tom Mix, de retorn del seu viatge per Europa, vol publicar un llibre amb el títol de *Records d'Europa*. Si és tan bon escriptor com genet, li assegurem un èxit.

—La casa Fox té una sèrie de pel·lícules dels seus nous actors George O'Brien, Alma Rubens i Tom Mix.

—Bàrbara La Marr, Lionel Barrimore i Bert Lytell són els protagonistes de *La ciutat eterna*, adquirida per les "Seleccions Capitoli". Per a aquesta pel·lícula va ésser precisa una autorització del govern italià per a impressionar monuments romans històrics i regiments de cavalleria italiana.

—Tomasín té fetes una sèrie de pel·lícules de sis parts, adquirides per la casa "Procine".

—Un savi nord-americà ha pronosticat que els micos d'aquí a poc temps faran moltes de les tasques dels homes.

El cronista creu que aquest savi no s'equivoca. Actualment els conceptes que ell pronostica estan mantes vegades invertits.

—A Hollywood, *Charlot* ha començat una nova pel·lícula que encara no té títol.

Ramon Novarro

Viola Dana

Una escena de "JO EL VAIG MATAR"

PROXIMAMENT, en el SALÓ KURSAAL, serà presentada la superproducció de
"Explotació de Grans Produccions Cinematogràfiques"

"JO EL VAIG MATAR"

de SESSUE HAYAKAWA i HUGUETTE DUFLOS

Bàrbara La Marr

Chiquilín

Renée Adorée

Els films selectes

Ha estat un èxit l'estrena al Pathé Cinema de *Don Q., fill del Zorro*. Els plens a vessar, han palesat que aquesta cinta constituirà un èxit per als seus concessionaris.

—Al Kursaal han estrenat *La Ciutat Eterna*, la qual ha estat ben acollida pel públic.

—Així mateix, al Kursaal, s'ha estrenat *Una pàgina en blanc*, de la casa Gaumont.

—Novament es parla de les dues darreres produccions de Mary Pickford, *La petita Anna* i d'En Chaplin, *Quimera d'or*.

—*Don Quixot* està a punt d'impressionar-se. Un dels nostres més coneguts cinematografistes demana personal americà per a posar-se mans a l'obra.

—A Nova York mentre es passa una pel·lícula, els seus interprets, per mitjà de la ràdio, llegeixen al públic els epígrafs. Sembla que ha donat resultat aquesta innovació.

—*Jo el vaig matar* és la primera cinta que ha adquirit la nova casa Explotació de Grans Produccions Cinematogràfiques establerta recentment aquí a Barcelona.

—L'esmentada pel·lícula *Jo el vaig matar*, és interpretada pel conegudíssim Sessue Hayacawa i la formosíssima Huguette Duflos.

—Als Estats Units s'ha celebrat un concurs per a premiar el millor article de cinema. Entre 20.000 originals rebuts, fou premiat el que porta per títol *El que la imatge animada significa per a mi*, escrit per una senyora. Com el concurs, el seu premi era originalíssim: Un viatge de sis mesos voltant el món, sense cap despesa del seu compte.

—La pel·lícula *La casa de la Troya* va cridar molt l'atenció als Estats Units.

—A Nova York es construirà una nova catedral de la Cinematografia, qual cabuda serà de 6.000 persones.

—La nova producció del colossal Douglas Fairbanks es titularà *El pirata negre*.

—Dos artistes de la First National, Milton Sills, que està fent el segon paper d'estrella en *The Knockout*, i Hobart Beswornh, dis-

tingit membre de l'elenc de *La Noia de Mig Camí*, han iniciat un moviment per a perpetuació de l'antic lloc cinematogràfic de Hollywood.

—Charles Moore, figurant septuagenari de la pel·lícula de la First National *La Noia de Mig Camí*, en la qual treballen Doris Kenyon i Lloyd Hughes, sortí amb miss Kenyon en la primera pel·lícula d'aquesta.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

JOVENTUT CATALANA

és la única publicació que publica arguments de pel·lícules i noves cinematogràfiques en la nostra parla

LES ELEGANCIES FEMENINES

SECCIÓ A CARREC DE LA SENYORETA MARIA SALA

A mesura que avança la temporada i els dies grisos segueixen als jorns assolejats, un esplet de fantasies, delicades manifestacions de bon gust, neix a l'efimera

TRAJO DE NIT CREAT PER DOIRET. El cos, drapejat, és de vellut Van Dyck rosa, i va ornat amb galó de atzabeja i brillants. La faldilla és de vellut color malva, y la llaçada de vellut negre

vida de la moda, per a endolcir-nos les hores vagaroses i allunyar el *spleen*, i per a alimentar l'encantament de Flora, record fugaç de la visió estival.

I les gales que gentilment féiem triomfar en plena naturalesa, com espaordides papallones, cerquen refugi en les sales tardorals, i la distinció relluu en museus, concerts, pinacoteques...

Per a servir els atributs de la distinció, esmentarem les principals característiques de la moda en algunes de les diferents col·leccions de models d'hivern, presentats recentment a París.

Jeanne Lanvin, la fidel interpretadora dels deliciosos vestits de *style*, esmerça, per a ornar vestits i

abrics, pells combinades, de diferents espècies d'animals i treballades amb dibuixos geomètrics. Profusió de brodats en metall, formant punt de cadeneta; en trajes de nit, abundor de perles o *strass* formant graciosos arabescos.

Els seus models, molt curts i bastant amples, són de teixit *burafyl*, *kasha*, vellut de seda i *lamès*. El gris, el rosa, el bru, el verd absenta i el pervinca són els colors dels teixits anomenats.

Madeleine Vionnet és partidària d'indicar la cintura per mitjà de pines en lloc de cinturons. Les seves creacions posen en relleu l'harmonia, *souplesse*,

CREACIÓ ANGLE. Vestit de tarda en drap duvetyne, blau pervinca, coll nusar amb cinta de plata. Petits grups de plecs alternen amb els plecs creuats de la faldilla

i poc volum del cos femení. En els seus trajes, el dalt de la faldilla va cenyit a les caderes, i el baix de la mateixa ofereix un moviment descendent

d'avant a darrera, que es nota també en el cos dels trajos, ja sigui en el coll o on va indicada la cintura.

Lousie Boulanger allarga vestits i abrics; aquests,

5K

3

CREACIÓ JACQUET. Vestit de granitè pal-rosa, amb galons cerats negres

en general, porten un gran vol, degut al qual són d'excentricitat aparent. En els seys trajos de dues peces, la falda porta recollida l'amplària al davant.

En els d'una sola, l'amplària s'obté per decoratius galets. Accentua espatlla i caderes, preferentment en els trajos sastre, qual resultat obté mitjançant horitzontals i escots triangulars, exageració de proporcions sols aconsellable per a les que en tinguin necessitat. Més bonic resultat donen els múltiples drapejats, plecs i frunzits tot al voltant de les caderes o sols als costats, en els trajos de nit.

Jenny adopta tan aviat els trajos amotllant-se a la figura com els d'amplària accentuada. Veiem en ells, seccions tallades en forma, sortint de les caderes. I en la seva col·lecció molts vestits de tarda en crespó *georgette* de forma ben senzilla, amb variades ornamentacions, botons, trenzilles de seda, puntes incrustades, perles de fusta o cristall i brodat: aquests, en trajos de nit, es formen amb gran varietat de pedres de color o de *strass*.

Els seus colors són els blaus verds i verds foscos, tons pastel, i pal de rosa.

En la col·lecció Fremet les jupes tenen reminiscències Lluís XIII. En les faldilles, pans plisats reemplacen els moviments del galets. Escotadura de coll arrodonida, i quan està mancada d'un coll minúscul format per una cinta, va vorejada per un brodat. Aquesta escotadura és poc accentuada.

La pell, el mateix en aquesta que en altres col·leccions, es presenta tenyida d'un to igual al del vestit, encara que aquest sigui llampant, com per exemple taronja o blau.

En la col·lecció Fremet veiem abrics amb efecte de *bolero* a l'esquena. I els seus teixits preferits són: el *kasha*, els crespons i els velluts de cotó i seda, aquests aplicats quasi sempre damunt crespó.

Dins la diversitat d'estils dels models examinats és ben palesa l'orientació de la moda, sempre escaient, àdhuc pugnament per exaltar les qualitats femenines, entre elles la distinció en el vestir.

INFORMACIÓ ESPORTIVA

Els començaments de la Boxa

El seu estat actual

Parlarem avui de l'esport que en l'actualitat priva. Suposem comprendran els lectors ens referim al titulat *noble art* de la boxa.

Poc coneguts són de l'actual generació esportista, els començaments d'aquest sector de l'esport.

A Barcelona es començà a boxar a les darreries del 1876, encara que pot assegurar-se fou per terres galaiques que s'introduí aquest esport a la península.

Naturalment que la regularització que al present fa que la boxa sigui un esport com qualsevol altre, un xic violent si es vol, però res més que això, no existia en aquells temps en què la veritable educació esportiva estava encara per néixer, el que feia que la boxa fos considerada com una latent demostració de barbàrie.

Fins les mateixes autoritats, mancades d'un veritable coneixement de causa i influïdes per les manifestacions d'un públic que ignorava les més elementals regles, feren en 1911 que es suspenguessin unes exhibicions que intentà fer a Madrid i Barcelona l'anglès Willie Gould.

Amb l'esmentat es comprendrà el difícil que fou fixar en definitiva aquest esport entre nosaltres. El degà dels clubs pugilístics "Barcelona Boxing Club" podria amb proves latents demostrar els equilibris i peripècies per que ha hagut de passar la boxa per a arribar als actuals brillants moments.

La diferència que hi ha entre les actuals grans organitzacions i aquells combats celebrats mig d'amagatotis amb un públic escàs i encara com qui diu empès a la força!...

***

En poc menys de quatre anys, s'ha pogut formar un veritable ambient a la boxa, a Barcelona.

La desfilada dels millors boxadors europeus per nostres *rings* ha format la veritable afició que avui ha arribat al màxim, en obtenir Ruiz el suprem títol europeu. I ja que d'aquest boxador parlem, volem fer constar nostre criteri.

Ruiz, el *vallecano* que li diuen, nasqué—deportivament, s'entén,—a Catalunya. A Barcelona boxà per primera vegada, aquí s'ha fet, aquí ha obtingut les seves més brillants victòries que culminaren en prendre el campionat peninsular a nostre paísà Cañizáres, qui en un excés de confiança deixà perdre el títol que per Catalunya representava.

Fins aquí res tenim que dir-hi.

Ens fou pres als catalans un campionat, i com a bons esportistes haguérem d'acceptar-ho, puix fou ben legalment.

Pero ara vénen les tornes. Fa dues temporades aparegué en *rings* públics un jove, un nen quasi, que poc a poc anà pujant fins a palesar clarament la seva vàlua veritable.

Catalunya tornà a confiar en fer la pau de la derrota de Cañizáres i Young Ciclone, que era l'esmentat boxador, conquerí novament davant Ruiz el títol que havíem perdut.

Young Ciclone quedà campió d'Espanya, però Ruiz era *challenger* oficial al títol europeu. Com era natural, nostre representant quedava de fet adversari d'Hebrans, mes la Federació espanyola aconseguí que el madrileny combatés pel títol, del qual pogué apoderar-se.

—Per què—pregunto jo ara—hagué d'ésser Ruiz i no Young Ciclone, que era el veritable *challenger*?

S'ha al·legat que el combat estava ja firmat, i que així les probabilitats per a Espanya eren majors essent dos els boxadors que podien aspirar-hi, mes amb tot això ens han pres a Catalunya l'honor d'ostentar el primer campionat d'Europa.

Encara que Ruiz hagi de posar dintre de poc el títol en joc davant nostre representant, la nostra protesta es resumeix en l'anterior paràgraf.

Els reglaments de la Federació que consenten sigui campió d'Europa un que no ho és nacional, han d'ésser reformats. La veritable justícia ho reclama.

***

Altres boxador que per les seves facultats podria arribar a les més grans empreses és Ricard Alís. Aquest, però, inconscientment creiem, ha llançat per terra en el seu darrer combat les esperances que tots els catalans tenien en ell dipositades. La derrota davant el campió francès Molina, li ha fet retrocedir la meitat del camí que tenia recorregut per al campionat d'Europa. Quan s'entrenarà degudament l'Alís?

***

Espanya compta amb un boxador seu en el quadro de campions europeus.

Dintre poc Paulino, el formidable lleó basc, lluitarà per un nou títol.

L'obtindrà?...

Creiem que sí. I de l'europeu al del món pot saltar-hi amb facilitat si no oblida que es deu tot ell a l'entrenament.

Fem aquesta afirmació comptant amb les declaracions del campió del món, Dempsey, que transcrivim:

U. E. Sans - C. D. Espanyol.—Gularons interceptant un avenç de l'Espanyol

"El més gran enemic del boxador és la inactivitat. Aquest és el defecte que ha tirat a rodar les carreres més boniques.

"Quan debuta el pugilista és tot foc, tot flama. S'accontenta amb poc. Però des que aconsegueix enlairar-se, les seves exigències no coneixen limitació. Si esdevé un campió, la cosa es complica; aleshores refusa obstinadament tot encontre susceptible de fer-li perdre el seu títol. Viu en l'opulència i el plaer. Es considera arribat al summum de la seva situació, sense adonar-se que d'aquesta manera obra amb ingratitud envers la boxa, que li ha donat el nom.

"En aquestes circumstàncies el boxador deixa de combatre durant mesos i mesos. Descuida l'entrenament i el dia que es torna a posar els guants succeeix molt sovint que resulta batut per un home que tothom considerava com a molt per sota d'ell."

Dempsey es troba en el cas que ell mateix predeia; i cal considerar que aquestes declaracions foren fetes ja fa temps, qual ell encara no s'havia donat a la vida que actualment porta.

Serà Paulino qui arribarà a obtenir per a Espanya i Europa el títol mundial de totes les categories?

Esperem...

Futbol

Comentaris als partits del diumenge

Fou la diada futbolística del passat diumenge, veritable diada de sorpreses.

No posseïm nosaltres el do d'ubiquitat per haver pogut veure el desenrotll de tots els partits celebrats a Catalunya, però no és obvi això perquè no hi dediquem uns curts comentaris.

En la Copa Catalunya jugava l'"Espanyol" una carta decisiva per a l'obtenció del trofeu. Mes amb tot i ésser afavorit per la Federació amb la desqualificació d'En Feliu, un dels més fermes puntals del "Sans", pogueren aquests sostenir dignament un empat, que els posa en igualtat de circumstàncies amb son contrincant, encara que amb un partit de més per jugar.

Després del resultat del diumenge no pot encara ufanar-se l'"Espanyol" d'ésser el definitiu guanyador de la Copa, puix podria eixir-li el tret per la culata, com en el darrer Campionat de Catalunya.

L'"Europa" es presenta aquest any amb el sant d'esquena.

Tres partits jugats i tots tres perduts i, el que és pitjor, perduts per la mínima diferència, havent mostrat suficients mereixements per a guanyar-los.

El popular equip gracienc està senzillament de males. Els resultats obtinguts fins ara no responen a la seva veritable vàlua.

Els millorarà en el Campionat?

Pot fer-ho i esperem que així serà.

L'altre partit de Copa, enfrontà a l'equip de les sorpreses amb el "Sabadell".

El "Centre d'Esports", davant els vermells del "Martínefc", com amb els vermells del "Gràcia" en

C. D. Europa - Terrassa.—Goal...?

l'anterior partit, hagué de retirar-se amb la cua entre cames. Considerem aquest resultat bon tros anormal.

En el grup B (campionat de Catalunya), els resultats han resultat encara més estrambòtics.

Sols en veure que de quatre partits, en tres—l'altre fou un empat—se l'han carregada els que jugaven a casa seva i eren considerats com a probables guanyadors, queda mostrada la il·logicitat de la diada.

"Sant Andreu", "Iluro" i "Badalona" sucumbiren per la mínima diferència jugant en camp propi i a l'escalf del seu públic. El "Lleyda" empatà, també en terreny seu, amb el "Reus". Poden explicar-se els lectors el perquè d'aquests estranys resultats? Nosaltres ni menys ho intentem...

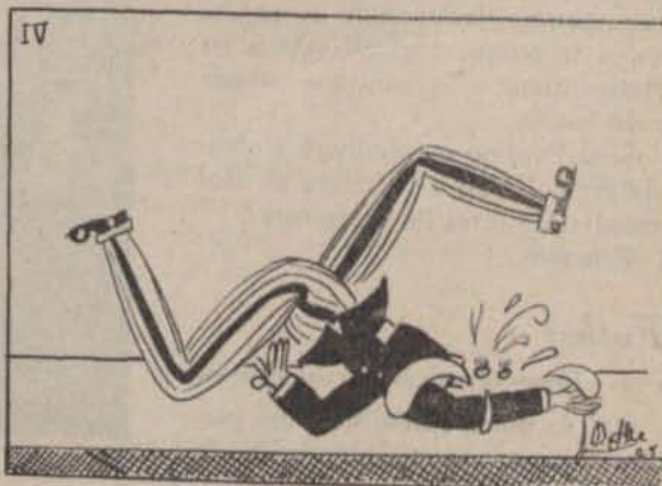
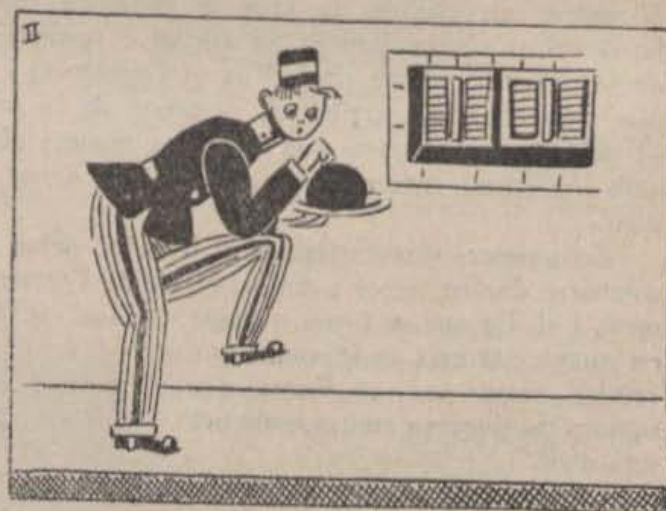
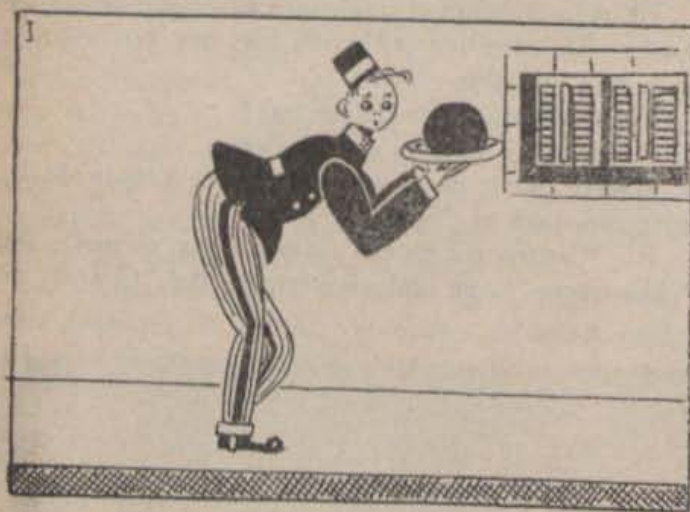
FÉBER

U. E. St. Andreu - C. E. Manresa.—El porter del St. Andreu salvant un moment de perill

HISTORIETA MUDA

per J. Batlle

ODA A SAFO

AMOR

*Lèsbia regina de suaus estrofes
que, amb ton nom, guarden ta divina gràcia,
víctima núbil al furor poètic
sacrificada.*

*Sobre tes cendres, operós poeta,
vinc a enaltir ta bescantada glòria;
deixa volar per ta incompresa lira
l'au de mon càntic.*

*Com copa d'or de cisellada forma
vessant de ranci d'aromosa escuma,
ton vers transpira, en delicat efluvi,
sacra ambrosia.*

*La flamarada de ton ritme verge
llum i foc dóna a ta passió inefable,
que se t'exhala amb fremitents puríssims
d'alta enyorança.*

*Tu el vas coneixe' al Déu Amor! I fonda
et penetrà sa divinal sageta,
i tota obsessa de follia amable
cants modulars;*

*cerva ferida que amb anhel hidròpic
el doll calmant de la fontana cerca,
per l'aire buit descabdellant, estèril,
feble complanta.*

*Les altes roques que passar et veien
amb flèbil eco de ton dol parlaven,
i el ventijol melangiós contava-ho
a l'espessura.*

*De timba en timba la furenta corre,
brandada al vent sa cabellera espessa
que, com trofeu de cargolades flames,
àuria brilla.*

*Les descenyides deïtats campestres
deixen pressoses son alberc de fulles
passar veient-la, i les ploroses Driades
salten de l'aigua.*

*Venus mateixa se'n dolgué, i una ampla
pietat divina sa mirada amoixa,
i a flor del llavi perfumada rialla
obre son calze.*

*Somris puríssim que l'abrusa encara
més que el dardell que la ferí i en tornes
vers l'Afrodita sa odoranta estrofa
pura se'n vola.*

*I arribà al cel com matinal aroma
de flors boscanes, i l'Olymp se n'omple
bressat pel cant de la jamai sentida
cítara lèsbia.*

*I el cant ressona en la deserta terra
sobre els penyals de la sonanta costa,
on s'hi rebat de la blavosa Tetis
l'ona tumenta.*

*Un ai! sublim la poetessa exhala
i es llança al fons de l'infinit de l'aigua...
Mes sura encara pels espais l'efluvi
de sa harmonia.*

Pujó

N O T E S D E C A R N E T

Els records

Moltes voltes els nostres records d'ahir influeixen en la formació de la nostra personalitat d'avui. Ara són records tristos i grisos com els dies d'hivern, o bé clars i riallers com els matins de primavera.

Els nostres records són el pa espiritual de la nostra ànima; el amic més fidels de la nostra vida. Porten l'experiència que els dona el temps, i cada un d'ells és una imatge viva i clara. Els nostres records són paisatges d'una diversitat de colors extraordinària, i d'assumptes diversos.

Els moments de felicitat, de desconsol, de desengany, d'altres temps, tornen a nosaltres amb certa majestat que imposa. Llavors plorem o somriem

segons la imatge que el record ens porta. Coneguts i inseparables del mateix, són el penediment, l'odi, l'amor, el desconsol, la rialla trista i el plor mig ofegat. Tot i amb això, volem anar recordant, un per un, tots els fets de la nostra vida. Talment un somni, les imatges passen pels nostres ulls admirats; els nois que compartien nostres jocs d'infants, l'àvia de les galtes buides i el somriure de bonhomia, la dona que vàrem estimar per primera vegada, l'amic dilecte, confident de les nostres il·lusions i somnis. Tots, un a un, van passant, i s'esvaeixen.

Tal com he dit abans, els nostres records influeixen en la formació de la nostra personalitat.

F.-S. FORNÉ

S E C C I Ó B I B L I O G R A F I C A

L. DOMÉNECH I MONTANER.—*Història i arquitectura del Monestir de Poblet*.—Montaner i Simón, editors.—Barcelona (1925).

Encara que aquest no sigui un llibre exclusivament d'art, tot crític escrupolós ha de tenir-lo en compte, perquè de llibres així no en surten a casa nostra cada quatre dies. És un fort volum, presentat luxosament i d'una enorme erudició.

La part quarta, titulada "Les construccions", és la més interessant segons nostre parer. L'obra de conjunt de Poblet hi és desglossada monogràficament en èpoques i estudiada d'una tal faisa que segurament tots els que hagin d'estudiar Poblet en tots els aspectes artístics que aquest gran cenobi ofereix hauran de consultar-la.

No és cap d'aquells llibrets dits de vulgarització que estan formats a base d'una gran part de fotografies i de quatre vulgaritats mal recontades. És un llibre fet amb tota equanimitat i que en la bibliografia pobletana ha de fer època. Llàstima, però, que encara la seva ortografia no estigui a l'altura que el llibre es mereix.

MARÍA BURGÚES.—*Estudis de terrissa catalana*.—Precidits d'un preliminar sobre les bases científiques de la ceràmica.—Llibreria Sallarés.—Sabadell (1925).

Aquest patriarca de la terrissa catalana i per tant dels bells humils oficis, ha aplegat en aquest petit llibret les conferències que va donar a l'Acadèmia de

Belles Arts, a l'Aplec "Esperanta Grupo" i al Centre Excursionista "Sabadell", entitats totes de la ciutat dels teixits.

Burguès ha seguit i ha treballat en tots els forns de Catalunya, ha guanyat premis i honors amb les seves terrisses i ha viatjat molt. Dit això ja es pot comprendre que és un home de certa cultura posat al servei d'aquest humil ofici de terrisser. Així no és estrany que aquest llibre esdevingui una nota interessant, tant per l'estil planer com per l'amor que traspua en totes les planes. Jo crec que més que treballar el fang com tothom, ell deu sentir, en fer-ho, la voluptuositat d'un que prodigui carícies a l'estimada.

Tots hauríem de tenir aquesta amor pels oficis humils; que no sols els materials de valor o de difícil treball són matèries primes per l'Art, amb majúscula. Aquest home i aquest llibre són un exemple a seguir pels treballadors, pels obrers i els menestrals conscients, a l'ensem que una prova que no sempre la riquesa és necessària per a formar una llar bella.

* * *

Ja fetes aquestes notes ens ve la notícia que En Joan Batista Batlle ens ve a ofrenar un segon volum de Goigs de Catalunya. No l'hem vist. Però a jutgar pel primer volum, pel que del segon ens han explicat i per l'interès que es mereix tot el que sigui el nostre art popular anticipadament el recomanem.

JOMA-BORÉ

Tots els llibres que siguin enviats a JOVENTUT CATALANA en nombre de dos o més exemplars seran recensats des d'aquestes pàgines en una futura *Secció Bibliogràfica*.

PREGUNTES i RESPÒSTES

P R E G U N T E S

661. *Jordi Brú*, redactor de JOVENTUT CATALANA (Fontanella, 10, 2, 2^a), desitja sostenir correspondència setmanal amb senzilla damisella catalana, que tingui la suficient capacitat per a tractar diversos assumptes, un d'ells, el principalíssim, la depuració del català. No hi fa res que porti els cabells a la *garçonne*, però, almenys, que no sigui com la majoria d'aquestes senyoretes que segueixen els capricis de la moda i esdevenen d'una condició lamentable. Prefereix que sigui modesta i, sinó agraciada, almenys plena de bondat.

662. *Maria J. Viver Garí* desitjaria sostenir correspondència amb damisella de Manresa per a millorar l'escriptura. La seva adreça és: Plaça Mossèn Cinto Verdaguier (al costat del Registre de la Propietat); Terrassa.

663. *Llorenç Martí*, soldat del Batalló Expedicionari del Regiment de Jaén, número 72, 1ª Companyia, desitja trobar senyoreta catalana per a creuar correspondència.

664. *Vi-na-gré* ens demana la lletra de les cançons "Festa Major" i "Muntanyes del Canigó".

Al mateix temps voldria saber el veritable nom de *Guet-hu*, que col·labora en aquesta secció.

També pregunta l'adreça i edat del senyor Ventura Massip. Algú l'hi pot indicar?

665. *A. Gust i Net* pregunta a un senyor que des d'aquesta secció va dir que En Clovis Éimeric era En Pere Matalonga, amb quin fonament ho deia, ja que ell sap que el col·laborador de *En Patufet* es diu Lluís Eimeric.

666. *Bety* pregunta quin pentinat serà moda aquesta temporada.

667. *Roc Serrat* diu: De l'Arxiu Parroquial de Querós vingué a les meves mans una nota que diu: "A vuit del mes de Janer de 1634 morí Joan Sala, alias Serrallonga, pagés de assí de Querós, qual cosa fas fe jo, Antoni Serrallonga, Rector de Querós, son fill".

Referint-me a aquesta nota, pregunto amb la confiança de trobar una llegidora o llegidor que em contesti: "—Quí fou la muller de l'anomenat don Joan de Serrallonga?—Aquest matrimoni, tingué fills?—Quants?—Aquest Antoni Serrallonga fou fill de don Joan?—En cas afirmatiu, per què no s'anomena Antoni Sala?—Per què Joan Sala ha passat a la història amb el nom de Joan de Serrallonga?"

668. *Flor de llibertat* desitjaria sostenir correspondència amb jove per a millorar la nostra parla.

669. *Manuel Golet* (Carrió, 11, 2, Manresa), també voldria sostenir correspondència amb joveneta catalana per a perfeccionar l'ortografia.

670. *A A B C* li interessen les adreces de totes les sales d'exposicions d'art i audicions musicals de Barcelona. Com que és de fora—diu—ho desconeix.

671. *Pasqual Fabra* demana: Algú podria dir-me la manera més ràpida per a calmar els dolors de dents?

Entre els intelligents lectors de l'estimada revista, podrien dir-me l'adreça del "Centre Nacionalista Català" de Nova York?

R E S P O S T E S

419. *Tirabuixó* tramet la lletra de la sardana "Festa Major", que fou demanada en la pregunta número 522.

I

Oh, quin aldarull!
Oh, quina gatzara!
La festa major
ja n'és arribada;
canten els ocells,
canta la mainada
i fins canta el vent
en aital diada.

La cobla prelúdia "Catalunya plora";
tothom va fent rotllo. També en fa l'amor:
ballant la sardana jo el vâreig conèixer;
el de la tenora, robat em té el cor.

Al compàs de la sardana,
que ell refila dolçament,
jo la ballo embadalida,
puntejant-la alegrement.
La sardana sobirana
és la dansa dels amors;
ella és la que agermana
dels catalans els cors.

II

Ballem, catalans,
la dansa més bella;
donem-nos les mans,
formem una estrella,
de cercle tan gran
com la nostra terra;
el seu formós cant
en el cor s'aferra.

La cobla l'entona l'última sardana,
la "Festa Major". Ai! Ja s'està finint,
les noies sospiren, doncs elles voldrien
que l'alegre festa sigués més sovint.

Al compàs de la sardana,
que ell reñia dolçament,
jo la ballo embadalida,
puntejant-la alegrement.
La sardana sobirana
és la dansa dels amors;
ella és la que agermana
dels catalans els cors.

420. *Núria de Caralps* contesta a *Maruja*, pregunta 408, enviant-li la cançó "La Barcelonista". Lletra de Rossend Llorba; música de Manuel Tell.

Del futbol sóc entusiasta;
jo mai deixo cap partit;
i de tots, el "Barcelona"
és el meu Club preferit.
Sos colors de blau i grana
presumeixo amb il·lusió,
i orgullosa estic de veres,
de que sigui el campió.
I és que el Club del "Barcelona"
ha demostrat
que és un Club que es porta l'oli,
la veritat!
Jo sóc barcelonista.
M'encanta En Samitier,
l'Alcàntara i En Plattko,
que és el millor porter;
Carulla, Bosch, i Sancho,
Walter, Piera i Arnau,
i En Plana i Sagi-Barba...
Barba, salau!

Moltes festes per les tardes
jo vaig al camp de les Corts,
on hi juga el "Barcelona",
que és l'equip millor de tots!
I de goig mon cor s'omplena,
quan allí, de cara al sol,
els xicots plens d'entusiasme,
cada pas marquen un gol.
Als contraris del meu Club,
si estan bandant,
les pilotes, com qui res
van col·locant.

TORNADA

Jo sóc barcelonista, etc.

Jugadors forts i animosos
són avui nostres campions,
i el reflex de ses victòries
s'expandeix per tots cantons.
Com els nois del "Barcelona" és inútil que busqueu;
més *sportmens* i més nobles enlloc més en trobareu.
Per això aquest valent Club, tan ciutadà,
és l'orgull de nostre poble català.

421. *Núria de Caralps* posa a disposició de *Guet-hu*, pregunta número 366, els volums que demana de la "Biblioteca Patufet" en la seva primera època; però no per a vendre'ls, sinó solament per a llegir-los. Podria també dir-li quelcom sobre la gentil Pilar Alonso, ja que també és ella una gran entusiasta i al mateix temps

amiga de la Pilar. Ho vol a la revista o particularment, quan li digui per quin mitjà pot deixar-li els llibres?

422. La mateixa contesta a la pregunta 361, de *Floreta Brava*, dient-li que la Capadócia era un antic país de l'Àsia Menor, qual capital fou Cessarea; situada a l'oest de l'Armènia.

423. Així mateix contesta a *Joan d'Egara* la seva pregunta número 308, oferint-se per a sostenir correspondència practicant l'idioma nadiu, tota vegada que és aficionada al futbol i a l'excursionisme. Prega d'enviar l'adreça a la revista en aquesta secció.

424. *Núria de Caralps* també contesta a *P. B. C.*, de Sant Pere de Torelló, pregunta número 542, que, al seu modest criteri, els tres noms de dona més catalans per a batejar una criatura, són: Montserrat, Nuri, Maria Rosa o Rosó; els noms d'home: Jordi, Jaume (tenint en compte que era el nom del gloriós rei Conqueridor) i Ramon.

425. *Ricard Cifuentes* contesta a *Maria Gràcia Cifuentes*, que el cognom que tots dos porten creu és originari d'Andalusia, ja que la seva família de part paterna és granadina i a la ciutat de Granada existeixen alguns que porten el cognom de Cifuentes.

A la vila de Puigcerdà hi ha un sergent de carabiners retirat que també s'anomena Cifuentes, com també el director del Banc Hispà Americà, de Madrid, que es diu Julià Cifuentes.

Si li interessien més detalls pot adreçar-se a Seu d'Urgell, Sant Josep de Calasanç, 5, i serà degudament complaguda.

426. En *Pepet Busca* contesta a *Una pagerola*, pregunta 538, que el seu nom veritable és Ricard Cifuentes (Seu d'Urgell). Podria dita *Pagerola* dir-me el mateix per mitjà d'aquesta secció? En restaria molt agraït.

427. Resposta de *Jordi Escau* a *P. I. K.* (pregunta 517): La tasca de fixament de l'ortografia d'una llengua no està a mans de qualsevol persona, per entesa que sigui en filologia; arreu, la única ortografia correcta és la que dona l'Acadèmia creada oficialment per a això. A Catalunya, en començar la renaixença, cada "penya" i fins cada escriptor, a manca de l'Acadèmia, es formà una ortografia pròpia; més tard, com era natural, s'intentà d'unificar-la, cosa que amb la imperfecció obligada pel desconeixement quasi absolut que tenien del català d'abans de la decadència—punt de partida obligat—féu l'"Acadèmia de Bones Lletres". Aquesta ortografia no fou acceptada per molts dels que escrivien en català, continuant el desgavell fins a la creació de l'Institut d'Estudis Catalans.

En aquest, després d'estudiar el català medieval i les pronúncies de les distintes comarques catalanes, es debateren totes les qüestions, i es formularen unes normes que seguidament foren acceptades per tots els escriptors, amb les quals es confeccionaren la Gramàtica i el Diccionari de la Llengua Catalana—que tothom hauria de posseir—i els quals, ultra donar-vos les úniques paraules que són catalanes, us donen l'ortografia de totes elles.

Es aquesta la única ortografia correcta; i si bé és cert que algun escriptor encara usa la que abans havem esmentat, no és per creure-la avui correcta, sinó perquè,

com diu que deia Guimerà—un d'ells,—no estaria malament que a les seves velleses se'ls obligués a aprendre d'escriure; tots ells passaven dels cinquanta en publicar-se les normes de l'Institut i, conscients de llur deure, si bé usen una ortografia caduca, estan convençuts que amb ells morirà, tret d'algun que l'aprofita per a rebre subvencions.

428. Respostes de Jordi Escau a Miquel Filardebó (pregunta 531) i a Jordi d'Urgell (pregunta 543).—Quan tingueu algun dubte referent a si alguna paraula és o no catalana, o bé a la seva ortografia, la millor cosa que podeu fer és consultar el Diccionari Ortogràfic de l'Institut d'Estudis Catalans—si no el teniu podeu trobar-lo en quasi totes les biblioteques o el feu comprar per la societat de la qual formeu part, en destinació a la seva biblioteca,—el qual, si bé no porta el significat de les paraules, cosa que pot dur algun error d'interpretació, podeu estar cert que paraula que no hi figura, si no és variant d'alguna altra, no és catalana, per més que us ho assegurin.

Si tan important fos i no figurés en el Diccionari, Pompeu Fabra segurament us aconsellaria; ningú més amb tanta garantia.

429. Guet-hu diu a R. S. (pregunta 546) que el veritable nom del dibuixant que es firma "Quelus" és Miquel Cardona.

El veritable de Guillem d'Oloró és Josep Broquetas.

També diu a *Un Catalani* que en el número 28 del desaparegut setmanari *La Mainada* hi trobarà el retrat de l'heroi civil irlandès Terenci Mac Swiney, alcalde de Cork, seguit d'un vibrant article del nostre Rovira i Virgili. També hi ha el retrat de la vídua i la filla del gran patriota i un altre article referent al mateix de "El Guia Joan". Aquest número pot adquirir-lo a la Redacció que fou del referit setmanari: carrer de Vich, 16, impremta (Gràcia).

Guet-hu tramet per a *Lliri de Gràcia* la cançó rítmica del mestre Llongueras "Són deu noies per casar", que copiem:

Són deu noies per casar,
 que se'n van a passejar:
 hi ha l'Anneta,
 la Laieta,
 la Paulina
 i la Claudina.
 Oh! Eh!

La Maria i la Mercè!
 Hi ha l'airosa Montserrat,
 la petita Trinitat,
 hi ha la Teresona...
 També hi ha l'Angelona.

El bon Rei les va trobar,
 les comença a saludar:
 —Hola, Anneta!
 Oh, Laieta!
 La Paulina

i la Claudina!

Oh! Eh!

La Maria i la Mercè!
 Què tal va la Montserrat?
 Com està la Trinitat?
 I la Teresona?...
 Un bes a l'Angelona.—

Molt galant el cavaller
 un present les hi vol fer.

Flors a Anneta
 i a Laieta,
 a Paulina
 i a Claudina.
 Oh! Eh!

A Maria i a Mercè!
 A l'airosa Montserrat,
 a la xica Trinitat
 i a la Teresona...
 Diamants a l'Angelona.

També un llac de bell color,
 per posar-lo al mig del cor.

Groc a Anneta
 i a Laieta,
 a Paulina
 i a Claudina.
 Oh! Eh!

A Maria i a Mercè!
 Groc també a la Montserrat,
 a la xica Trinitat
 i a la Teresona...
 Vermell a l'Angelona.

El bon Rei, que sap dansà,
 amb cada una un volt darà.

Un Anneta,
 un Laieta,
 un Paulina
 i un Claudina.
 Oh! Eh!

Un Maria i un Mercè!
 Un l'airosa Montserrat,
 un la xica Trinitat
 i un la Teresona...
 Tres volts amb l'Angelona.

El bon Rei s'ha de casar
 i una noia vol triar.

No és Anneta,
 ni Laieta,
 ni Paulina
 ni Claudina.
 Oh! Eh!

Ni Maria ni Mercè!
 No és l'airosa Montserrat,
 ni tampoc la Trinitat,
 ni la Teresona...
 Es casa amb l'Angelona!

Nota: Preguem als col·laboradors d'aquesta secció ens trametin en paper separat totes les preguntes o respostes, per tal de facilitar la tasca d'ordenació de les mateixes, això és, que cada consulta que se'ns faci o resposta que trametin, sigui separada de les demés.

Altra: Es prega d'escriure en una sola cara del paper i anotar sempre els números de les preguntes a què es refereixin les respostes.

En aquesta secció publiquem solament les respostes de les preguntes o consultes que sobre ortografia catalana rebem dels nostres estimats lectors especialment, per la qual cosa i a fi de respondre el nombre més gran possible de preguntes, hem destinat un redactor de la nostra revista.

RESPONEM

Manresa.—De les regles sobre l'accentuació gràfica assenyalades la setmana passada, hi ha les següents excepcions: No formen diftong decreixent amb la vocal anterior (no essent, per tant, subjuntives):

La *i* de les terminacions *i*, *is* i *in* del present de subjuntiu. Ex.: *cre i*, *con ti nu in*.

La *u* de les terminacions llatines *us* i *um*. Ex.: *mè di um*, *har mò ni um*, *Pi us*.

S'accentua gràficament (amb l'accent greu si la vocal forta és una *a*, una *e* oberta o una *o* oberta, i amb l'accent agut si la vocal forta és una *e* tancada, una *o* tancada, una *i* o una *u*):

Els polisíl·labs aguts que acaben en alguna de les terminacions següents: *a*, *e*, *i*, *o*, *u* (no subjuntiva), *as*, *es*, *is* (amb *i* no subjuntiva), *os*, *us* (amb *u* no subjuntiva), *en*, *in* (amb *i* no subjuntiva). Exemples: *però*, *serà*, *català*, *banús*, *boirós*, *oportú*, *conèixeré*, *estén*, *cafès*, *encén*.

No porten accent: *poruc*, *adob*, *amic*, *feliç*, *Joan*, *respon*, *xarop*, *parany*, *govern*, *capitans*, *camins* i *altres*.

També s'accentuen tots els mots esdrúixols com: *època*, *òliba*, *mètode*, *tèbia*, *intelligència*, *conferència*, etc.

J. A.—Efectivament, cal dir *perdré*, *permetré* i no "*perderé*", "*permeteré*", etc. Així mateix és una

equivocació l'escriure o dir "*combatim*" i "*concebim*" en lloc de *combatem* i *concebem*, com hom ha de dir si vol parlar correctament.

Santamaria.—El plural de *cortès*, és *cortesos*, amb una *s*. *Accessori*, el seu femení i llurs plurals s'escrueu amb dues *esses*.

Sep Hara.—L'infinitiu *esglaiar* no porta dièresi, però sí els temps següents d'aquest verb: *esglai*, *esglais*, *esglain*.

Marianau.—*Mòlt*, *mòlta*, *mòlts*, *mòltes*, s'accentuen referint-se als temps del verb *moldre*. *Molt* (quantitatiu), el femení i llurs plurals no porten accent.

O. LL.—Heus ací els temps més irregulars del verb *lluïr*:

Pres. d'ind.: sing. *lluo*, *lluus*, *lluu*; pl. *lluïm*, *lluïu*, *lluen*.

Pres. de subj.: sing. *lluï*, *lluïs*, *lluï*; pl. *lluïm*, *lluïu*, *lluïn*.

Imperatiu: sing. *lluu*; pl. *lluïm*, *lluïn*.

FILÒLEG

Advertiment.—Totes les preguntes destinades a aquesta secció preguem sien adreçades a JOVENTUT CATALANA (Consultori Ortogràfic), Fontanella, 10, 2, 2.ª.

CORRESPONDENCIA

NOTA. Preguem a tots els nostres llegidors que tenen tramesos originals o esperen resposta a les seves lletres, tinguin un xic de paciència, ja que amb motiu del canvi de local tenim endarrerides algunes de les seccions, entre les quals hi figura, en primer lloc, aquesta.

PROPERAMENT

ELS REGALS POPULARS

que mensualment repartirà

JOVENTUT CATALANA

GUIA INFORMATIVA DE JOVENTUT CATALANA

ACADEMIES

ACADEMIA DURAN

COMERÇ: IDIOMES
DIBUIX I TAQUIMECA

Carrer Aragó, 343 - BARCELONA

LICEU DALMAU

València, 245 : BARCELONA

FARGA ACADEMIA DE MÚSICA

Rambla Catalunya, 114 - BARCELONA

ARTICLES D'ESPORT

PRODUCTES TUSELL

Ronda St. Pere, 12 - BARCELONA

Vídua i Fills Josep Borrull

XARNES PER A FUTBOL I TENNIS
Plaça de les Olles, 9 - BARCELONA

ARTICLES D'ESCRITORI

«BAZAR ANDALUCES»

Plaça Reial, 5 - BARCELONA

BASTONS

FABRICA: Pge. Bacardí

Rambla Centre, Plaça Reial
B A R C E L O N A

BRAGUERS

ANTIGA CASA ESCUER

FABRICACIÓ DE BRAGUERS
I VENTRERES

Carrer Hospital, 132 - BARCELONA

CAMISERIES

Rodríguez i Ferrer

Boqueria, 36 i 38 - BARCELONA

CAMISERIA ROYAL

Carrer Pelai, 32 - BARCELONA

CAPSES DE LUXE

BARGUÉS CASAMENTS BATEIGS

Carrer Sant Pau, 38 - BARCELONA

COL·LEGIS

COL·LEGI DE CATALUNYA

Director: Dr. Segalà, Catedràtic
CARRER PELAI, 24 - BARCELONA

DIBUIXANTS

CARLES VERA

Ronda Sant Pau, 67 - BARCELONA

ESPECÍFICS

PENELLONS

«TOPIC ORRIOLS»

Passeig de Gràcia, 59 (Farmàcia)

ESSENCIES I PERFUMS

«EVA» Viladomat, 104-Tel. 720 H
BARCELONA

FOTOGRAFS

FOTOGRAFIA

XAVIER PELLICER
Ronda Sant Pau, 16 - BARCELONA

A M A D E O

FOTOGRAF

Rbla. Canaletes, 15 - BARCELONA

IVORI

Capdevila i Grau

Carrer Canuda, 33

BARCELONA

INSTRUMENTS DE MÚSICA

Casa GIMÉNEZ

INSTRUMENTS MÚSICA
MAQUINES I DISCOS

Sant Antoni Abad, 25 - BARCELONA

MARCS

Casa CODINA

MARCS GRAVATS PER A QUADROS

ARTICLES PER A PRESENTS
CORNUCÒPIES I RELLIS
PER A DECORACIÓ

Banyes Nous, 14 - Telèfon 954 A.

SABATERIES

ANTIGA SABATERIA

«L'UNIÓ»

Carrer Carme, 25 - BARCELONA

SASTRERIES

LA REFORMADORA

TRAJOS I ABRICS US QUE-
DARAN COM NOUS GIRATS
AL REVÉS

Trafalgar, 9 (j. p. Ur.) - Barcelona

J. BACH - Sastre

P^a Nova, 3, primer - BARCELONA

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINGI
- BARCELONA

ACADEMIA COTS

Fundada l'any 1899

Archs, 10

Telèfon 5041 A.

Apartat número 782

BARCELONA

ASIGNATURES

Comerç, Banca, Borsa, Idiomes, Lletra Comercial, Ortografia,
Comptabilitat, Mecanografia, Taquigrafia, Dibuix

CLASSES PER A SENYORETES

(PIS PRINCIPAL)

CLASSES ESPECIALS

(PIS PRIMER)

CLASSES GENERALS

(PIS SEGON)